

Årsregnskap for regnskapsåret 2019

Organisasjonsnr: 970 205 195
Navn/foretaksnavn: HLF HØRSELSHEMMEDES LANDSFORBUND
Forretningsadresse: Brynsveien 13
0667 OSLO

Brønnøysundregistrene

30.06.2024

Brønnøysundregistrene

Postadresse: 8910 Brønnøysund

Telefoner: Opplysningstelefonen 75 00 75 00 Telefaks 75 00 75 05

E-post: firmapost@brreg.no Internett: www.brreg.no

Organisasjonsnummer: 974 760 673

Brønnøysundregistrene - Regnskapsregisteret

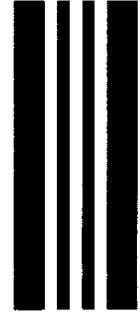
2020 . 100295

VEDLEGG TIL ÅRSREGNSKAP 2019

HLF HØRSELSHEMMEDES LANDSFORBUND Postboks 6652 Etterstad 0609 OSLO	Organisasjonsnr.	FLI
	970 205 195	FRIV

Registrerte opplysninger per 28.08.2020		Eventuelle endringer dette regnskapsåret	
Startdato	Avslutningsdato	Startdato	Avslutningsdato
01.01.2019	31.12.2019		
Konsernforhold Foreninger som følger regler for frivillig virksomhet, kan ikke være morselskap	Morselskap JA	Endret konsernforhold ☐ Morselskap ☐ Ikke morselskap	

Kun for aksjeselskap som har meldt fravalg av revisjon

Selskapet har besluttet at årsregnskapet ikke skal revideres Ja

Årsregnskapet er utarbeidet av ekstern autorisert regnskapsfører Ja

Ekstern autorisert regnskapsfører har i løpet av regnskapsåret bistått ved den løpende regnskapsføringen eller utført andre tjenester for selskapet enn å utarbeide årsregnskapet Ja

Årsregnskapet er satt opp etter reglene for frivillig virksomhet Avkrysning er kun aktuelt for foreninger (FLI) som er registrert i Frivillighetsregisteret

Hvis enheten ikke følger norsk regnskapstov eller frivillighetsregisterloven, kryss av IFRS selskap IFRS konsern

Hvis enheten velger å avvike fra regnskapsloven § 6-1, kryss av Funksjon selskap Funksjon konsern

Følges regnskapsreglene for små foretak? Ja Nei

Jeg bekrefter at vedlagte årsregnskap er fastsatt av kompetent organ den _____ Dato

Sted/dato, Underskrift av representant for enheten

Vedlegg

Bare til bruk for Regnskapsregisteret *SAF/ack*

G NYVE Admr Kregn Ja Nei Aktiv. regn

M Rets Ant.s

ov.b årsb res bal e.bal gj.bal rev i-rev k-res k-bal k-n k-rev i-k-rev n

k-regn kto d.k ik-fv konsf ifrs fr-rev funk u.off brev

BR-1001-11

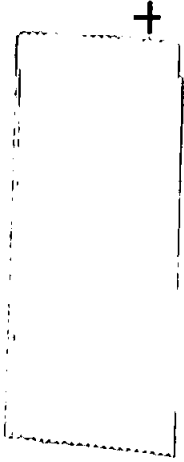

Brønnøysundregistrene - Regnskapsregisteret

VEDLEGG TIL ÅRSREGNSKAP 2019

+

HLF HØRSELSHEMMEDES LANDSFORBUND Postboks 6652 Etterstad 0609 OSLO	Organisasjonsnr.	FLI
	970 205 195	FRIV

Registrerte opplysninger per 27.08.2020		Eventuelle endringer dette regnskapsåret	
Startdato	Avslutningsdato	Startdato	Avslutningsdato
01.01.2019	31.12.2019	01.01.2019	31.12.2019
Konsernforhold Foreninger som følger regler for frivillig virksomhet, kan ikke være morselskap	Morselskap JA	Endret konsernforhold ☐ Morselskap ☐ Ikke morselskap	

Kun for aksjeselskap som har meldt fravalg av revisjon

Selskapet har besluttet at årsregnskapet ikke skal revideres Ja

Årsregnskapet er utarbeidet av ekstern autorisert regnskapsfører Ja

Ekstern autorisert regnskapsfører har i løpet av regnskapsåret bistått ved den løpende regnskapsføringen eller utført andre tjenester for selskapet enn å utarbeide årsregnskapet Ja

Årsregnskapet er satt opp etter reglene for frivillig virksomhet Avkrysning er kun aktuelt for foreninger (FLI) som er registrert i Frivillighetsregisteret

Hvis enheten ikke følger norsk regnskapslov eller frivillighetsregisterloven, kryss av IFRS selskap IFRS konsern

Hvis enheten velger å avvike fra regnskapsloven § 6-1, kryss av Funksjon selskap Funksjon konsern

Følges regnskapsreglene for små foretak? Ja Nei

Jeg bekrefter at vedlagte årsregnskap er fastsatt av kompetent organ den 06.03.20 Dato

Sted/dato, Underskrift av representant for enheten
Oslo 27.08.20 den langtangens Feleclaus

Bare til bruk for Regnskapsregisteret

G NYVE Admr Kregn Ja Nei Aktiv. regn

M Rets Ant.s

☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
ov.b	årsb	res	bal	e.bal	gj.bal	rev	i-rev	k-res	k-bal	k-n	k-rev	i-k-rev	n	
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
k-regn	kto	d.k	ik-iv	konsf	lfrs	fr-rev					funk	u.off	brev	

+

BR-1001-11

+

Årsregnskap for HLF (Hørselhemmedes Landsforbund) 2019

Anskaffede midler (inntekter)		Regnskap	Regnskap	Budsjett
		31.12.2019	31.12.2018	2019
	note			
Kontingent	3	32 516 083	31 931 405	32 167 000
Tilskudd, offentlig	2	12 074 426	11 551 126	11 000 000
Tilskudd, andre	2	7 577 168	7 314 833	6 650 000
Innsamlende midler, gaver med mer	4	9 660 299	9 301 695	8 000 000
Aktiviteter som oppfyller formålet		380 000	356 040	350 000
Aktiviteter som skaper inntekter		12 282 065	12 615 358	12 725 000
Annonseinntekter		1 664 093	1 344 117	2 000 000
Finans og investeringsinntekter		1 400 948	1 619 976	930 000
Andre inntekter	5	14 026 460	11 195 725	10 700 000
Sum anskaffede midler		91 581 543	87 230 276	84 522 000

Forbrukte midler (kostnader)

Kostnader til anskaffelse av midler				
Verving		1 108 569	938 367	1 201 586
Lotteri og kampanjer		3 884 839	3 900 348	4 163 970
Andre tiltak		8 673 285	8 803 758	9 012 809
Kostnader til organisasjonens formål (tilskudd, bevilgninger)				
Medlemskontingent til lagene		9 084 250	8 959 147	9 035 166
Erstatningsutbetalinger høreapparater		9 686 567	9 611 306	10 594 486
Andre tilskudd bevilgninger				
Kostnader til aktiviteter som oppfyller formålet				
Interessepolitikk		2 920 174	3 475 933	3 862 568
Prosjekt og hørselsfaglig virksomhet		6 483 122	6 341 254	6 498 981
Organisasjon		15 207 142	16 662 320	13 413 602
Medlemspleie		2 198 537	1 843 567	1 650 727
Omdømme og informasjon		9 303 654	8 630 907	9 899 378
Administrasjonskostnader		17 091 301	15 491 122	15 187 727
Rentekostnader			45 571	
Sum forbrukte midler		85 641 441	84 703 598	84 521 000

Årets aktivitetsresultat **5 940 102** **2 526 677** **1 000**

Disponering av aktivitetsresultatet:

Overført fra formålskapital m selvpålagte restriksjoner:				
HLFs Organisasjonsfond		371 238		
Sentralstyrets studietur		300 000		
Inventar 5. etasje		250 000		
Samfunnsøk. undersøkelse av kost/nytte på h.app.området		400 000		
Hvert øre teller (film)		150 000		
Nye utvalg		200 000		
Avsatt til formålskapital m selvpålagte restriksjoner:				
Landsmøte 2021		400 000		
Markeds-/kommunikasjonsatsing		3 000 000		
Dokumentasjonsprosjekter, politikk		500 000		
Briskeby VGS		250 000		
HLFs Organisasjonsfond		500 000		
Kurs forebygging barnehage/skole		150 000		
Universell Utforming AS		2 000 000		
Hørselteknisk utstyr Brynsveien		300 000		
Landsdekkende Hørselskonferanse i regi av HLF Briskeby FC		500 000		
Annen formålskapital		11 340		
Sum aktivitetsresultat		5 940 102		

BALANSE PR. 31.12.19

<u>EIENDELER</u>	<u>NOTE</u>	<u>2019</u>	<u>2018</u>
<u>Anleggsmidler</u>			
Aksjer i datterselskap	14	6 472 623	6 472 623
Aksjer i tilknyttet selskap	14	-	-
Inventar, maskiner med mer	6	4 645 537	2 511 085
Langsiktig fordring datterselskap	12	23 731 654	25 681 085
Langsiktig fordring i tilknyttet selskap	14	-	-
Langsiktige plasseringer i verdipapirer	15	41 218 610	33 134 029
Premiefond - pensjon	11	1 415 719	-
SUM ANLEGGSMIDLER		77 484 143	67 798 822
<u>Omløpsmidler</u>			
Varelager	16	1 604 154	2 015 960
Kundefordringer	8	1 908 039	1 117 779
Andre fordringer/forskuddsbet. kostnader		1 702 164	1 700 587
Bankinnskudd, kontanter	7;10	8 578 498	10 640 099
SUM OMLØPSMIDLER		13 792 855	15 474 425
SUM EIENDELER		91 276 997	83 273 246

BALANSE PR. 31.12.2019

<u>FORMÅLSKAPITAL OG GJELD</u>	<u>NOTE</u>	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Formålskapital			
Annen formålskapital	13	52 912 836	50 912 282
Formålskapital m selvpålagte restriksjoner	13	21 686 899	15 758 137
SUM FORMÅLSKAPITAL		74 599 735	66 670 419
Langsiktig gjeld			
Gjeldsbrevlån	9	-	-
SUM LANGSIKTIG GJELD		-	-
Kortsiktig gjeld			
Leverandører		5 486 812	5 255 004
Skyldig off. avgifter		1 991 107	2 186 984
Skyldig lønn og feriepenger		1 971 536	1 959 009
Påløpne kostnader og forsk.bet. Inntekter	17	7 227 806	7 201 832
SUM KORTSIKTIG GJELD		16 677 261	16 602 828
SUM FORMÅLSKAPITAL OG GJELD		91 276 997	83 273 246

Sentralstyret
Oslo, 06.mars 2020

Morten Buan
Styreleder

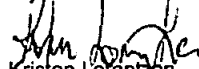

Berit Brørby
Nestleder

Jan Joakimsen
Styremedlem

Guro Markussen
Styremedlem

For
Thorbjørn Kopperud
Grete Kristoffersen
Styremedlem
Vara

Bjørn-Tore Lunde
Styremedlem

Kristen Lorenzen
Styremedlem

Glenn E. Storsletten
Styreleder HLFU

Thorbjørn Andersen
Ansattes representant

Henrik Peersøh
Generalsekretær

NOTER TIL REGNSKAPET PR. 31.12.19

Regnskapsprinsipper

Generelt

Regnskapet er utarbeidet i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk for ideelle organisasjoner

Forbundet er morselskap i konsern hvor datterselskapene er aksjeselskaper. Det er utarbeidet eget konsolidert regnskap etter regnskapslovens ordinære oppstillingsplan.

Overføringer av midler til andre organisasjoner/foretak er kostnadsført under "Kostnader til aktiviteter som oppfyller formålet".

Transaksjoner med mulig nærstående parter er gjort på forretningsmessige prinsipper
Anvendte regnskapsprinsipper for øvrig fremgår av notene nedenfor.

Inntekter

Salgs- og annonseinntekter er inntektsført når inntekten er opptjent.

Kontingent er inntektsført ved betaling, forskuddsbetalt kontingent er periodisert.

Gaver, innsamlede og arvede midler er inntektsført når det er overveiende sannsynlig at midlene vil tilflyte organisasjonen
I den grad slike midler er øremerket og ikke brukt opp ved regnskapsperiodens slutt klassifiseres ubrukte midler som formålskapital med eksterne eller selvpålagte restriksjoner.

Tilskudd inntektsføres i det året de bevilges for. Midler øremerket for særlige prosjekter resultatføres i det år aktiviteten utføres.

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld

Kortsiktige fordringer og gjeld omfatter fordringer og forpliktelser som forfaller innen ett år.

Omløpsmidler er generelt vurdert til laveste verdi av kostpris/pålydende og virkelig verdi.

Anleggsmidler

Anleggsmidler omfatter eiendeler bestemt for varig eie og bruk. Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost og avskrives over forventet økonomisk levetid. Ved varig verdifall foretas nedskrivning til virkelig verdi.

Nedskrivning reverseres når grunnlaget for verdifall faller bort. Anleggsmidler aktiveres etter vurdering av beløp og levetid.

Klassifisering i aktivitesregnskap

Direkte aktivitetskostnader er klassifisert som kostnader til "anskaffelse av midler", "kostnader til organisasjonens formål (tilskudd/bevilgninger)" eller til "kostnader til aktiviteter som oppfyller formålet".

Indirekte kostnader, herunder lønnskostnader til administrasjonen, er klassifisert tilsvarende i den grad de er knyttet til konkrete aktiviteter. Lønnskostnader er fordelt %vis etter antatt tidsforbruk. Ikke fordelbare kostnader er klassifisert som administrasjonskostnader

Skatter

Organisasjonen har ikke skattepliktige inntekter.

Premiefond/innskuddsfond pensjon

Det er i 2019 innarbeidet et innskudds-/premiefond i balansen på kr 1.989.214,- dette er ført mot annen egenkapital.
I 2019 er det trukket premie til innskuddspensjon og tilleggssytelser (ufør-/ektefelle-/barnepensjon) på kr 573.495,-

Artsregnskapet pr 31.12.2019

Dette ligger vedlagt som note 18

Nøkkeltall

	2019	2018
Administrasjonsprosent	20 %	18 %
Formålsprosent	64 %	66 %

Definisjoner

Administrasjonsprosent er definert som "sum administrative kostnader i prosent av sum forbrukte midler".

Formålsprosent er definert som "Kostnader til formålet i prosent av sum forbrukte midler".

NOTE 1 - Ansatte, lønn mv	2019	2018
Lønn og godtgjørelser	19 529 416	19 286 689
Arbeidsgiveravgift	2 817 899	2 988 202
Innbetalt til pensjonsordning	2 195 044	2 058 556
Andre ytelser	362 492	338 898
Sum lønnskostnader	24 904 851	24 672 344
Ref. sykkelønn	1 241 722	618 621
Sum netto lønnskostnader, jfr.note 18	23 663 129	24 053 723

Av lønn og godtgjørelser er kr 7.911.643,- knyttet til administrasjon, resten er fordelt på aktiviteter.

Gjennomsnittlige antall ansatte: 30
Lønn for generalsekretær utgjør kr 998.551,-
Andre godtgjørelser kr 7.520,-.

Det ble utbetalt kr 1.096.394,- til sentralstyret og utvalg i godtgjørelse og tapt arbeidsfortjeneste.
Det er ingen lån til ansatte eller til medlemmer av sentralstyret.
Kostnadsført honorar til revisor i 2019 utgjorde kr 249.477,50,- herav revisjon kr 169.437,-
kr 33.750,- til attestasjoner og kr 46.290,-rådgivning, beløpene er inkludert mva.
Antall årsverk er 26,5 fordelt på 20 kvinner og 10 menn. Sentralstyret består av 9 personer, 3 kvinner og 9 menn.
Sykefravær i 2019 er totalt på 619 dager ca 7,52% fordelt på 30 personer.

NOTE 2 - Tilskudd	2019	2018
Tilskudd, offentlig		
Drifts- og tiltaksmidler, BUF dir.	10 074 426	9 551 126
Hørselshjelperprosjektet, Helsedirektoratet	2 000 000	2 000 000
Sum tilskudd, offentlig	12 074 426	11 551 126
Tilskudd fra andre		
Extrastiftelsen adm. tilskudd	785 100	803 400
Extrastiftelsen prosjekter	4 758 862	3 519 786
Funkis, studiearbeid	1 611 371	1 520 898
Fredskorpset	421 835	1 470 749
Andre tilskudd		
Sum tilskudd, andre	7 577 168	7 314 833
Sum tilskudd	19 651 594	18 865 959

NOTE 3 - Kontingent		
Abonnement "Din Hørsel"	4 083 115	4 002 690
Medlemskontingent	16 190 556	15 864 936
Erstatningsdel	12 242 412	12 063 779
Innbetalt kontingent	32 516 083	31 931 405

NOTE 4 - Innsamlede midler, gaver med mer	2019	2018
Giverkampanje/Inntektsbringende tiltak	4 779 387	4 418 993
Testamentariske gaver/minnegaver	1 418 836	1 374 674
Landslotteri	3 462 076	3 508 028
Sum innsamlede midler, gaver med mer	9 660 299	9 301 695

NOTE 5 - Andre inntekter

Momskompensasjon	3 370 785	3 296 723
Andel overskudd av tippemidler	10 655 675	7 899 002
Sum andre inntekter	14 026 460	11 195 725

NOTE 6 - Varige driftsmidler

Varige driftsmidler er i regnskapet oppført med kostpris etter fradrag for bedr.øk. Avskrivninger

	Maskiner/ Inventar	Software og portal	Sum
Anskaffelseskost 01.01.	1 062 002	11 196 513	12 258 515
Tilgang i året	104 145	3 477 906	3 582 051
Avgang i året (anskaffelseskost)	-	-	-
Anskaffelseskost 31.12.18	1 166 147	14 674 419	15 840 566
Samlede ordinære avskrivninger	1 061 993	10 133 036	11 195 029
Bokført verdi 31.12.19	104 154	4 541 383	4 645 537
Årets avskrivninger	-	1 447 599	1 447 599
Avskrivningssats	15 - 30%	20%	

Varige driftsmidler er avskrevet lineært over driftsmidlets antatte økonomiske levetid.

NOTE 7 - Bundne midler

Av inntestående i bank er kr 1.361.021, bundne skattetrekksmidler. Beløpet dekker skyldig skattetrekk pr. 31.12.19.

Av bankinnskudd er kr 2.500.000,- bundet som garanti for lotteriet og kr 1.267.958 i husleiegaranti.

NOTE 8 - Kortsiktige fordringer

Fordringer er oppført til pålydende.

NOTE 9 - Pantstillelser

Panteobjekt	Bygning/Leilighet
Bokført pantesikret gjeld	-
Bokført verdi av panteobjekt (bygninger)	21 210 000

Som sikkerhet for gjelden er det pant i fast eiendom som tilhører datterselskap.

NOTE 10 - Husleie

Forbundets virksomhet drives fra leide lokaler i Brynsvn. 13, Oslo

Forbundet har fornyet leieavtale frem til 31.08.2025.

Årlig leie inkl parkeringsplasser, garasje, lager og kantinetilskudd er kr 2.804.210,-

HLF Oslo leier 44% av arealene i 1.etasje og blir fakturert for dette.

Note 11 - Pensjon

Forbundet er lovpålagt å ha OTP for sine ansatte. Fra 1.1.2015 er alle ansatte på innskuddsbasert pensjonsordning med de høyeste satsene.

Forbundet har i tillegg til OTP også tilleggsytelser som uføre-/ektefelle-/barnepensjon og AFP, disse behandles som innskuddspensjon og innbetalt preme er pensjonskostnad i regnskapet.

Forbundet har et premie-/innskuddsfond på kr 1.989.214 som det vil trekkes fremtidige premier fra.

I 2019 er det trukket kr 573.495,- på fondet.

Note 12 - Langsiktig fordring på datterselskap

Fordring på konsernselskapet var opprinnelig på kr 37 millioner. Lånet er gitt som et annuitetslån med en nedbetalingsplan på 20 år og en rentesats på 3%. Lånet vil være nedbetalt i 2030.

Note 13 - Annen formålskapital

	01.01.2019	2019	Resultat 2019	Tilf.pensjonsm.	31.12.2019
Annen formålskapital	50 912 282		11 340	1 989 214	52 912 836
Briskeby Elevstipendfond	248 325		0		248 325
HLFs organisasjonsfond	2 998 802		128 762		3 127 564
HLF FoU	5 006 211		0		5 006 211
HLF administrasjonsfond	6 204 799		0		6 204 799
Form.kap m selvpålagte restr	1 300 000		5 800 000		7 100 000
Formålskap. med selvpålagt restriksjoner	15 758 137	0	5 928 762		21 686 899
Formålskapital totalt	66 670 420	0	5 940 102		74 599 735

Beløpet kr 1.989.214 er opparbeidet premie-/innskuddsfond som er tillagt annen formålskapital.

Middlene fra Gjensidige vil bli brukt til å dekke fremtidige premier. I 2019 er kr 573.495 trukket på fondet.

Note 14 - Aksjer i datterselskap og tilknyttet selskap

Selskap	Sted	Eierandel/ Stemmeandel	Bokført verdi 31.12.2019	Egenkapital 31.12.2019	Årsresultat 31.12.2019
---------	------	---------------------------	-----------------------------	---------------------------	---------------------------

HLF Briskeby kompetanse-

senter AS Lier 100 % 6 472 623 7 114 096 121 137

Universell Utforming AS Oslo 33,33 % - -612 186 -2 274 890

Investeringen i HLF Briskeby kompetansesenter AS, er bokført til kostpris. Det er utarbeidet eget konsernregnskap.

Aksjene i Universell Utforming as ble i 2014 nedskrevet til kr 0. Tallene er basert på et urevidert regnskap.

Det er garantert for en kassakreditt på kr 1.000.000 i Universell Utforming as.

Note 15 - Plasseringer i verdipapirer

Overskuddslikviditet er plassert i følgende fond. Vår samarbeidspartner/rådgiver når det gjelder

plasseringer i fond er Lyberg & Partners

	Tegnet/ Kostpris	Markedsverdi 31.12.2019	Urealisert Gevinst/tap
DNB Aktiv Rente II	14 205 787	14 067 960	-137 827
Storebrand Global Multifactor	2 020 155	2 146 175	126 020
Norron Preserve	13 683 776	14 012 302	328 526
DNB Grønt Norden	2 570 420	3 131 117	560 697
Fondsfinans Norden	2 567 326	2 848 202	280 876
Storebrand Global Solutions	1 937 637	2 512 601	574 964
Alfred Berg Gambak	1 733 507	1 912 374	178 867
Arctic Return Class L	2 500 000	2 503 824	3 824
Sum	41 218 610	43 134 555	1 915 947

Note 16 - Varelager

Dette er hørselsrelaterte produkter som er til salg til medlemmer og ikke-medlemmer. Varelageret er

urverdert til laveste verdi av kostpris og virkelig verdi. Vareforbruket i 2019 var på kr 5.284.084,-.

Note 17 - Påløpne kostnader og forskuddsbetalte inntekter

	2019	2018
Forskuddsbetalte inntekter:		
Prosjektmidler fra Stiftelsen DAM	1 140 481	1 046 500
Fredskorpset		560 667
Andre forskuddsbetalte inntekter		32 539
Påløpte kostnader:		
Avsatt til erstatningssaker	4 522 653	4 375 092
Skyldig til lag/medlemmer	191 398	124 532
Andre avsetninger	42 852	168 390
Innsamlet til Briskeby	143 094	135 995
Nordisk Hørselssamarbeid		-3 887
Andre påløpte kostn/forsk.bet. innt.	1 191 215	646 778
Påløpne kostnader og forsk.bet. Inntekter	7 227 806	7 201 832

Note 18

HLF (HØRSELSHEMMEDES LANDSFORBUND)

ÅRSREGNSKAP pr 31.12.19

<u>DRIFTSINNEKTER</u>	<u>NOTE</u>	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Tilskudd fra det offentlige	2	19 651 594	18 865 959
Medlemskontingent	3	32 516 083	31 931 405
Andre driftsinntekter	4;5	38 012 917	34 812 935
SUM DRIFTSINNEKTER		90 180 594	85 610 299
<u>DRIFTSKOSTNADER</u>			
Lønnskostnader	1;11	23 663 129	24 053 723
Andre driftskostnader		60 504 926	59 280 411
Avskrivning	6	1 447 599	1 323 894
SUM DRIFTSKOSTNADER		85 615 654	84 658 028
DRIFTSRESULTAT		4 564 940	952 271
<u>FINANSPOSTER</u>			
Avkastning fond		632 163	760 406
Renteinntekter		20 150	53 531
Renteinntekter lån datterselskap		748 635	806 039
Finanskostnader		25 786	45 571
Nedskrivning finansielle anleggsmidler	14	-	-
RESULTAT FINANSPOSTER		1 375 162	1 574 405
ÅRETS RESULTAT		5 940 102	2 526 677
Disponering av aktivitetsresultatet:			
Overført fra formålskapital m selvpålagte restriksjoner:			
HLFs Organisasjonsfond		371 238	
Sentralstyrets studietur		300 000	
Inventar 5.etasje		250 000	
Samfunnsøk.undersøkelse av kost/nytte på h.app.området		400 000	
Hvert øre teller (film)		150 000	
Nye utvalg		200 000	
Avsatt til formålskapital m selvpålagte restriksjoner:			
Landsmøte 2021		400 000	
Markeds-/kommunikasjonsatsing		3 000 000	
Dokumentasjonsprosjekter, politikk		500 000	
Briskeby VGS		250 000	
HLFs Organisasjonsfond		500 000	
Kurs forebygging barnehage/skole		150 000	
Universell Utforming AS		2 000 000	
Hørseteknisk utstyr Brynsveien		300 000	
Landsdekkende Hørseleskonferanse i regi av HLF Briskeby FOU		500 000	
Annen formålskapital		11 340	
Sum aktivitetsresultat		5 940 102	

HLF

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter	2019	2018
Innbetalt kontingent	32 516 083	31 931 405
Innbetalte tilskudd	19 651 594	18 865 959
Innsamlede midler, gaver mm	9 660 299	9 301 695
Innbetaling av egenandeler	380 000	356 040
Innbetalinger fra salg artikler, annonser, husleieinntekter mm	28 205 675	24 579 818
Utbetalinger til anskaffelse av midler	-13 254 887	-13 995 519
Utbetalinger til organisasjonens formål	-18 770 817	-18 570 453
Utbetalinger til aktiviteter som oppfyller formålet	-38 235 330	-35 398 137
Utbetaling av administrasjonskostnader	-14 136 791	-13 901 986
Innbetalinger av renter	1 400 948	1 619 976
Utbetalinger av renter og andre finanskostnader	0	-45 571
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	7 416 774	4 743 227
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-3 582 051	-1 319 063
Nettoendring investeringer i fond	-8 084 581	0
Nedskrivning aksjer og lån		
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-11 666 632	-1 319 063
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
Utbetaling av langsiktig fordring	0	-18 134 029
Innbetaling av langsiktig fordring	1 949 431	1 892 029
Nedbetaling langsiktig gjeld	0	-725 000
Pensjon-/innskuddsfond	-1 415 719	
Innbetaling av kortsiktig fordring		
Netto endring av kortsiktig gjeld	-334 670	-1 065 731
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter	199 042	-18 032 731
Kontantstrømmer fra egenkapitaltransaksjoner		
Innarbeidet pensjons-/innskuddsfond	1 989 214	
Utbetaling av egenkapital	0	-1 250
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter	1 989 214	-1 250
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	-2 061 602	-14 609 817
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	10 640 099	25 249 919
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	8 578 498	10 640 099
	8 578 498	
	0	

HLF (Hørselhemmedes Landsforbund)/HLF Briskeby kompetansesenter AS
Konsernregnskap for 2019

Resultatregnskap Konsern			
	Note	2019	2018
Driftsinntekter			
Tilskudd fra det offentlige		61 288 724	56 104 435
Andre driftsinntekter	12	86 836 794	84 639 235
Sum inntekter		148 125 518	140 743 670
Driftskostnader			
Lønn og sosiale kostnader	1,3	65 330 690	62 705 008
Avskrivninger	2	3 732 695	3 527 190
Driftskostnader		74 109 324	71 848 297
Sum andre driftskostnader		143 172 709	138 080 495
Driftsresultat		4 952 809	2 663 175
Finansinntekter og finanskostnader			
Renteinntekter/realisert gevinst		676 429	843 466
Renterkostnader		454 009	455 914
Resultat av finansposter		222 420	387 552
Årsresultat		5 175 229	3 050 727

Disponering årsresultat 2019

Avsetninger:

Overført fra egenkapital med selvpålagte restriksjoner	1 671 238
Avsatt til egenkapital med selvpålagte restriksjoner	7 600 000
Annen egenkapital	-753 533
Resultat	5 175 229

HLF (Hørsehemmedes Landsforbund)/HLF Briskeby kompetansesenter AS
Konsernbalanse pr 31.12.19

		2019	2018
EIENDELER	Note		
Anleggsmidler			
Varige driftsmidler			
Hybelbygg	2	20 076 891	21 301 298
Skolebygg	2	20 120 790	20 960 790
Andel borettslag	2	1 216 200	1 216 200
Maskiner og inventar	2	1 296 112	739 598
EDB utstyr	2	4 729 875	2 511 076
Premie-/innskuddsfond pensjon	3	1 415 719	
Langsiktige plasseringer i verdipapirer	13	41 218 608	33 134 029
Sum anleggsmidler		90 074 194	79 862 991
Omløpsmidler			
Fordringer			
Varelager	5	1 604 154	2 015 960
Kundefordringer	7	2 285 143	3 062 129
Andre fordringer/forskuddsbet. kostnader	7	160 761	1 594 706
Sum fordringer		4 050 058	6 672 795
Kontanter, bankinnskudd	8,10	30 782 007	33 221 931
Sum omløpsmidler		34 832 064	39 894 727
SUM EIENDELER		124 906 260	119 757 718

HLF (Hørselhemmedes Landsforbund)/HLF Briskeby kompetansesenter AS
Konsernbalanse pr 31.12.19

EGENKAPITAL OG GJELD

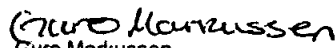
	Note	2019	2018
Egenkapital			
Egenkapital m selvpålagte restriksjoner	6,8	21 186 049	15 257 287
Annen egenkapitalkapital	6	59 796 325	58 585 644
Opptjent egenkapital		80 982 374	73 842 931
Gjeld			
Langsiktig gjeld			
Gjeld til kredittinstitusjon	9	8 150 000	8 750 000
Annen langsiktig gjeld		186 468	186 468
Sum langsiktig gjeld		8 336 468	8 936 468
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		5 877 523	8 178 390
Skattetrekk, andre trekk og off.avg.		2 231 813	2 421 141
Skyldig lønn, feriepenger og arbeidsg.avgift		8 384 152	7 898 341
Annen kortsiktig gjeld/påløpte inntekter	11	19 094 561	18 480 447
Sum kortsiktig gjeld		35 588 049	36 978 319
Sum gjeld		43 924 517	45 914 787
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		124 906 260	119 757 718

Oslo 06.mars 2020

Morten Buah
Styreleder

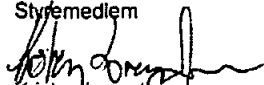

Berit Brørby
Nestleder

Jan Joakimsen
Styremedlem

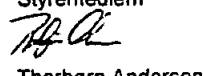

Guro Markussen
Styremedlem

Grete Kristoffersen
Styremedlem

Bjørn-Tore Lunde
Styremedlem

Kristen Lorentzen
Styremedlem

Glenn E. Storsletten
Styreleder HLFU

Thorbørn Andersen
Ansattes
representant

Henrik Peersen
Generalsekretær

NOTER TIL KONSERNREGNSKAPET PR. 31.12.19

Regnskapsprinsipper

Generelt

Regnskapet er utarbeidet i samsvar med regnskapsloven og regler for god regnskapskikk for mellomstore foretak. Konsernregnskapet inn består av morselskapet HLF og det heleide datterselskapet HLF Briskeby kompetansesenter AS med sine to heleide datterselskaper, Briskeby videregående skole AS og HLF Briskeby rehabilitering og utdrettede tjenester AS.

Transaksjoner med mulig nærstående parter er gjort på forretningsmessige prinsipper

Inntekter

Salgs- og annonseinntekter er inntektsført når inntekten er opptjent.

Kontingent er inntektsført ved betaling, forskuddsbetalt kontingent er periodisert.

Gaver, innsamlende og arvede midler er inntektsført når det er overveiende sannsynlig at midlene vil tilflyte organisasjonen. I den grad slike midler er øremerket og ikke brukt opp ved regnskapsperiodens slutt klassifiseres ubrukte midler som formålskapital med eksterne eller seivpålagte restriksjoner.

Tilskudd inntektsføres i det året de bevilges for. Midler øremerket for særlige prosjekter resultatføres i det år aktiviteten utføres.

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld

Kortsiktige fordringer og gjeld omfatter fordringer og forpliktelser som forfaller inne ett år.

Omløpsmidler er generelt vurdert til laveste verdi av kostpris/pålydende og virkelig verdi.

Anleggsmidler

Anleggsmidler omfatter eiendeler bestemt for varig eie og bruk. Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost og avskrives over forventet økonomisk levetid. Ved varig verdifall foretas nedskrivning til virkelig verdi.

Nedskrivning reverseres når grunnlaget for verdifall faller bort. Anleggsmidler aktiveres etter vurdering av beløp og levetid.

Skatter

Konsernet har ikke skattepliktige inntekter.

NOTE 1 - Ansatte, godtgjørelse med mer

	2019	2018
Lønn og godtgjørelser	53 926 048	50 346 474
Arbeidsgiveravgift	8 013 149	7 806 855
Pensjonskostnader	5 839 562	3 937 255
Andre ytelser	396 312	1 852 062
Sum lønnskostnader	68 175 071	63 942 646
Ref. fødselspenger/sykelønn/prosjekter	2 844 381	1 237 639
Sum netto lønnskostnader	65 330 690	62 705 008

Gjennomsnittlige antall ansatte for morselskapet er 30 og for konsernet 94 ansatte

Lønn for generalsekretær utgjør kr 998.551,- og ander godtgjørelser kr 7.520,-.

Det er utbetalt kr 1.631.042,- i honorar til styre og utvalg, hvorav kr 1.096.394,- i morselskapet.

Det er ingen lån til ansatte eller til medlemmer av styrene.

Kostnadsført honorar til revisor i 2019 for konsernet, utgjorde kr. 573.832,-herav revisjon kr. 358.375,- kr. 138.333,- til attestasjoner og kr 89.665,- rådgivning, beløpene er inkludert mva.

Antall årsverk er 26,5 fordelt på 20 kvinner og 10 menn i morselskapet og for konsernet 73 årsverk

Note 3 - Pensjon

Forbundet er lovpålagt å ha OTP for sine ansatte. Fra 1.1.2015 er alle ansatte i HLF på innskuddsbasert pensjonsordning med de høyeste satsene.

Forbundet har i tillegg til OTP også tilleggsytelser som uføre-/ektefelle-/barnepensjon og AFP, disse behandles som innskuddspensjon og innbetalt premie er pensjonskostnad i regnskapet.

Forbundet har et premie-/innskuddsfond på kr 1.989.214 som det vil trekkes fremtidige premier fra. I 2019 er det trukket kr 573.495,- på fondet.

Ansatte i datterselskap er medlemmer i Statens Pensjonskasse
Neddiskontert verdi av fremtidige forpliktelser er ikke innarbeidet i balansen da dagens premiemodell innebærer statlig subsidiering ved at kostnadene for pensjonister og ikke aktive overtas av staten.

Note 4 - Aksjer tilknyttet selskap

<u>Selskap</u>	Sted	Eierandel/ Stemmeandel	Bokført verdi 31.12.2019	Egenkapital 31.12.2019	Årsresultat 31.12.2019
Universell Utforming AS	Oslo	33,33 %	-	-612 186	-2 274 890

Investeringen er nedskrevet til kr 0,-.

Tallene er basert på et urevidert regnskap.

Note 5 - Varelager

Dette er hørselsrelaterte produkter som er til salg til medlemmer og ikke-medlemmer. Varelageret er vurdert til laveste verdi av kostpris og virkelig verdi. Vareforbruket i 2019 var på kr 5.284.084,-.

Note 6 - Egenkapital

	01.01.	Korr. EK FoU	Resultat 2019	Prinsippendring	31.12.2019
Annen egenkapital	58 585 644	25 000	-753 533	1 989 214	59 796 325
Egenkap. m selvpålagte restriksjoner	15 257 287		5 928 762		21 186 049
Egenkap. m selvpålagte restriksjoner					
Sum Egenkapital	73 842 931	25 000	5 175 229	1 989 214	80 982 374

NOTE 7 - Kortsiktige fordringer

Fordringer er oppført til pålydende.

NOTE 8 - Bundne midler

Av innstående i bank er kr 2.852.853,- bundne skattetrekksmidler. Beløpet dekker skyldig skattetrekk pr. 31.12.19

Av bankinnskudd er kr 2.500.000,- bundet som garanti for lotteriet og kr 1.267.958 i husleiegaranti.

Av innstående i bank og verdipapirplasseringer tilhører kr. 19.029.001,- øremerkede midler med selvpålagte restriksjoner.

NOTE 9 - Pantestillelser

<u>Panteobjekt</u>	<u>Bygning/Leilighet</u>
Bokført pantesikret gjeld	8 150 000
Bokført verdi av panteobjekt (bygninge)	<u>39 272 899</u>

Som sikkerhet for gjelden er det pant i fast eiendom.

NOTE 10 - Husleie

Morselskapets virksomhet drives fra leide lokaler i Brynsvn. 13, Oslo og har en leieavtale frem til 31.08.2025.

Note 11 - Påløpne kostnader og forskuddsbetalte inntekter	2019	2018
Forskuddsbetalte inntekter:		
Prosjektmidler fra Ekstra stiftelsen	1 140 481	1 046 500
Andre forskuddsbet. inntekter		4 411 929
Innsamlet til Briskeby	5 118 293	5 483 967
Påløpne kostnader:		
Avsatt til erstatningssaker	4 522 653	4 375 092
Prosjekter i arbeid	3 423 340	
Andre avsetninger, framtidig vedlikehold	1 407 884	168 390
Andre påløpte kostn/forsk.bet. Innt.	3 481 910	2 994 569
Påløpne kostnader og forsk.bet. Inntekter	19 094 561	18 480 447

Note 12 - Andre inntekter	2019	2018
Tilskudd fra andre	5 425 687	7 957 294
Kontingenter	32 516 083	31 931 406
Innsamlede midler, gaver med mer	10 044 889	9 305 675
Momskompensasjon	3 370 785	3 296 723
Andel overskudd av tippemidler	10 655 675	7 899 002
Kursavgifter	7 341 975	6 121 328
Leieinntekter	1 613 407	1 644 400
Salg av varer/annonser	15 868 293	15 049 314
Andre inntekter		1 434 093
Sum	86 836 794	84 639 235

Note 13 - Langsiktige plasseringer i verdipapirer

Det ble i 2017 og 2018 foretatt plasseringer i følgende fond. Vår samarbeidspartner/rådgiver når det gjelder plasseringer i fond er Lyberg & Partners

	Tegnet/ Kostpris	Markedsverdi 31.12.2019	Urealisert Gevinst/tap
DNB Aktiv Rente II	14 205 787	14 067 960	-137 827
Storebrand Global Multifactor valutasik	2 020 155	2 146 175	126 020
Norron Preserve	13 683 776	14 012 302	328 526
DNB Grønt Norden	2 570 420	3 131 117	560 697
Fondsfinans Norden	2 567 326	2 848 202	280 876
Storebrand Global Solutions	1 937 637	2 512 601	574 964
Alfred Berg Gambak	1 733 507	1 912 374	178 867
Arctic Return Class L	2 500 000	2 503 824	3 824
Sum	41 218 608	43 134 555	1 915 947

2019

NOTE 2 - Varige driftsmidler

Varige driftsmidler er i regnskapet oppført med kostpris etter fradrag for bedr.øk. Avskrivninger

	Skolebygg	Hybelbygg/pa villjong/rødbyg	Teknisk installasjon hybelbygg	Totalt hybelbygg	Andel borettslag	Maskiner/invent ar	Programvare/ EDB utstyr	SUM
Anskaffelseskost 01.01.	38 290 789	23 568 505	5 842 036	29 410 541	1 216 200	2 972 573	11 525 132	83 415 235
Tilgang i året	-	-	-	-	-	730 079	3 713 521	4 443 600
Avgang i året (anskaffelseskost)	38 290 789	23 568 505	5 842 036	29 410 541	1 216 200	3 702 552	15 238 653	87 858 835
Anskaffelseskost 31.12.	18 170 000	4 416 397	4 917 254	9 333 651	-	2 406 540	10 508 778	40 418 969
Akkumulerte ordinære avskrivninger	20 120 790	19 152 109	924 782	20 076 891	1 216 200	1 296 112	4 729 875	47 439 867
Bokført verdi 31.12.	-	-	-	-	-	-	-	-
Årets avskrivninger	857 465	-	-	957 618	-	282 848	1 634 764	3 732 695
45 år	-	-	-	-	-	-	-	-
50 år	-	-	-	-	-	-	-	-

Avskrivningssats

Varige driftsmidler er avskrevet lineært over driftsmidlets antatte økonomiske levetid.

Bygningene er eid av datterselskap.

Kontantstrømpstilling

Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter	2019	2018
Innbetalt tilskudd	61 288 724	56 104 435
Innbetalt andre inntekter	86 836 794	84 639 235
Utbetalinger til lønn og sosiale kostnader	-65 330 690	-62 705 008
Utbetalinger til driftskostnader	-74 109 324	-71 848 297
Innbetalinger av renter	676 429	843 466
Utbetalinger av renter og andre finanskostnader	-454 009	-455 914
Innbetaling av aksjekapital		
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	8 907 924	6 577 917
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Innbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler		0
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-4 443 600	-1 579 689
Premie-/innskuddsfond pensjon	-1 415 719	0
Netto endring ved kjøp/salg av finansielle anleggsmidler	-8 084 579	-18 134 029
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-13 943 898	-19 713 718
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
Innbetaling av aksjekapital		0
Utbetaling av langsiktig fordring		0
Innbetaling av langsiktig fordring		
Netto endring langsiktig gjeld	-600 000	-1 325 000
Utbetaling av kortsiktige utlån		
Netto endring av kortsiktig fordring	2 622 737	-2 346 898
Netto endring av kortsiktig gjeld	-1 390 270	654 791
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter	632 467	-3 017 107
Kontantstrømmer fra egenkapitaltransaksjoner		
Innarbeidet pensjons-/innskuddsfornd	1 989 214	0
Korrigerings egenkapital HLF Briskeby FoU	-25 000	
Utbetaling av egenkapital		-1 250
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter	1 964 214	-1 250
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	-2 439 293	-16 154 158
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	33 221 935	49 376 089
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	30 782 007	33 221 935

Årsmelding for HLF 2019

HLF (Hørselshemmedes Landsforbund) er interesseorganisasjonen for landets hørselshemmede og er en sammenslutning av fylkeslag, lokallag, foreldrelag og enkeltmedlemmer som på ideelt grunnlag samarbeider om å ivareta hørselshemmedes interesser. Ved utgangen av året hadde HLF 67 793 medlemmer som støttet opp under vårt arbeid.

HLF skal arbeide for at hørselshemmede får bedre livskvalitet, gjøres mest mulig selvhjulpne, og oppnår full likestilling og deltakelse i alle livets sammenhenger.

HLF skal drive holdningsskapende arbeid blant annet ved å bekjempe fordommer mot hørselshemmede, og drive med informasjonstiltak og forebyggende arbeid. Organisasjonen er nøytral når det gjelder partipolitikk, livssyn og språk.

I 2020 passerer vi 1 million hørselshemmede i Norge. Det å følge opp hørselshemmede i alle fasene av livet er en nøkkel til god folkehelse: Barn som får god lyd, blir trygge og kompetente både språklig og sosialt. Ungdom skaffer seg utdanning og arbeid. Voksne beholder og utvikler seg i jobben. Eldre sikres god livskvalitet og kan bo trygt og lenger i eget hjem. Hørselshemmede som ikke oppdages og følges opp, risikerer dårligere fysisk og psykisk helse, i tillegg til sosialt og økonomisk utenforskap. Manglende tilrettelegging og universell utforming diskriminerer hørselshemmede, og samfunnet går glipp av mennesker som kunne ha bidratt til fellesskapet. Det er derfor god samfunnsøkonomi og folkehelse i målrettet forebygging, behandling og rehabilitering.

HLF skal gjøre hverdagen enklere for hørselshemmede gjennom frivillig arbeid, politisk påvirkning og egne hørselsfaglige tilbud. Vårt frivillige arbeid spenner vidt. Vi tilbyr hørselshjelpere og andre likepersoner, jobber med forebyggende innsats i barnehager og skoler, og arrangerer informasjonsmøter. Vi jobber både lokalt og sentralt. Sammen utfordrer vi folkevalgte og myndigheter til å forbedre rettighetene og tilbudet til hørselshemmede. Vi jobber også hele tiden med å utvikle vårt eget hørselsfaglige bidrag i regi av HLF Briskeby kompetansesenter as. Samlet sitter HLF på et unikt grunnlag av erfaringer og kunnskap som kan identifisere behov og bidra til å finne de gode løsningene.

Interessepolitikk

Barnehage- og skolepolitikk

Politisk har det vært mye viktig arbeid på feltet barn og unge i 2019. Gjennom hele året har HLF arbeidet nært mot Opplæringslovutvalget (Nordrum-utvalget), som i desember la frem revidert opplæringslov til høring. Stortingsmelding nr. 6 «Tett på - tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO» ble også lagt frem på slutten av 2019, og følger bla opp Nordahl-utredningen «inkluderende fellesskap for barn og unge». Denne foreslo å fjerne retten til spesialundervisning. Politikerne har valgt å beholde denne retten, etter stort engasjement fra flere organisasjoner. I Stortingsmelding 6 fremmes blant annet forslag om støttesystemene i utdanningen, dvs. hovedsakelig PPT og Statped. I meldingen er det anbefalt at StatPed fortsatt har ansvar for hørselsfeltet.

En annen viktig høring HLF arbeidet med var «Miljø og helse i barnehager og skoler» <https://www.hlf.no/hva-vi-jobber-med/horingsuttalelser/hlfs-innspill-til-reguleringen-av-miljo-og-helse-i-barnehager-og-skoler/>.

www.hlf.no

side 1

FFO har arbeidet frem et godt fungerende skolenettverk, hvor HLF er aktive og sammen med FFO og andre organisasjoner har vi deltatt i mange viktige høringer dette året.

StatPed har i 2019 valgt å dele hørselsfeltet i to, tegnspråk som eget fagområde og det øvrige hørselsfeltet for seg. HLF har vært i flere møter med, og har sendt innspill til StatPed. Dette har ført til at StatPed har valgt å sette et nytt fokus på hørselsfeltet. HLF mener videre det er svært viktig at man ikke sementerer feltet i to områder, men at barn og unge sine behov og ønsker vedrørende språk er styrende, og at dette ikke skal hemmes av organiseringen. Representanter fra HLF er med i alle brukerutvalg som StatPed har, både regionalt og nasjonalt.

Dokumentasjon skole og barnehage

HLF har fra landsmøtet 2018 satt ned en gruppe (Ad Hoc gruppen) bestående av audiograf, audiopedagog, foreldre, representanter fra Briskeby skole og Briskeby rehabilitering og utadrettede tjenester. Gruppen har gjennom 2019 arbeidet for å se på tjenestene som gis hørselshemmede barn og unge. Arbeidet vil lede ut i en rapport, med anbefalinger, tentativt september 2020.

I 2019 startet det opp et nytt HLF finansiert prosjekt, hvor dokumentasjonen utføres av NTNU samfunnsforskning, og prosjektet ledes fra HLF. Studien skal lede frem til gode inkluderende skoler, og dermed en mal for gode inkluderende strategier. Arbeidet fullføres i 2020.

Nasjonalt kvalitetsregister ØNH for barn

HLF har sittet i prosjektgruppe for Kvalitetsregister ØNH- Hørselsregister for barn i 2019. Registerdesign er stort sett utarbeidet. Viktig arbeid fremover vil være å få registeret prioritert både av helsemyndighetene og aktuelle fagmiljø.

Foreldreutvalg for barnehager

HLF har ved seniorrådgiver Marte Oppedal Vale fått en representant inn i Foreldreutvalg for barnehager (FUB). Utvalget sorterer under Kunnskapsdepartementet. FUB skal blant annet representere barn og foreldre til barn med spesielle behov, noe Vale har fått ansvar for.

Universell utforming

Dubbete barnefilmer

Arbeidet med teksting av dubbete barnefilmer har pågått i flere år, både for å få til et lovkrav og en støtteordning hvor en kan søke om å få dekket sine teksteutgifter. Både i 2014 og 2019 hadde vi med oss Amanda (nå 15 år) for å forklare Stortinget i statsbudsjettforhandlingene hvorfor teksting er viktig, særlig for hørselshemmede. Ved utgangen av året fikk vi beskjed fra politisk ledelse i Kulturdepartementet om at de bevilget 250 000 som en støtteordning for 2020, organisert av HLF, for å dekke reelle utgifter knyttet til teksting av dubbete filmer på kino.

I HLFs innspill til kulturmelding - Meld. St. 8 (2018–2019) pekte vi på at fokus på personer med nedsatt funksjonsevne er fraværende på kulturarenaen og at regjeringen må sette i gang tiltak for universell utforming av kulturlivet (bygg og produksjoner). Dette omfatter teksting av kulturarrangementer samt teksting på tv og nettproduksjoner. I innspillet til frivillighetsmelding - Meld. St. 10 (2018–2019) etterspurte vi fokus på personer med nedsatt funksjonsevne som eget fokusområde på lik linje med andre minoriteter. HLF ba også om en styrkning av merverdiavgiftsordningen og universell utforming av offentlige bygg som frivilligheten disponerer.

Teksting på TV

Kringkastingsloven krever at NRK tekster alle ferdigproduserte sendinger og direktesendinger mellom 18 og 23. Kravet til teksting for TV2 og TV-Norge er at de må tekste alt mellom 18 og 23 og direktesendinger hvor det er praktisk mulig. I 2019 fikk HLF mange henvendelser om manglende tekst på TV. På grunn av den store mengden med klager tok vi kontakt med TV-kanalene, distributørene (RiksTV, GET og Canal+) og Medietilsynet for å finne ut årsaker og hvem som har ansvaret for at produksjonene vises med tekst. Konklusjonen var at feilen noen ganger ligger hos TV-kanalene grunnet teknisk svikt. Årsaken lå også hos distributørene grunnet overgang til blant annet nye dekodere. Medietilsynet opplyste at det er kanalene som er ansvarlige for å etterleve kringkastingsloven og må sikre seg at distributørene følger loven. Medietilsynet har ansvaret for å kontrollere at loven blir fulgt. HLF fulgte opp TV-kanalene, skriftlig og i møter, gjennom hele året. HLF er også med i NRKs brukerutvalg for å skape et inkluderende medietilbud.

Akustikk og lydmiljø

HLF har sittet i Standard Norge sin arbeidsgruppe forankret i Akustikkomiteen i Standard Norge. Vi har revidert standarden og lansert ny standard med strengere krav til akustikk, særlig i boliger.

Vi har bidratt med en forelesning på et nytt fag ved audiografutdanningen ved NTNU. Faget er universell utforming av lydmiljø, og HLF snakket blant annet om betydningen av god akustikk, lydutjevningssystemer for alle og teleslynge for hørselshemmede. Alt sett i et likestillings- og diskrimineringsperspektiv for å oppfylle hørselshemmedes menneskerettigheter i FN-konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD).

Veikart for en universelt utformet skole

HLF har sammen med FFO, Handikapforbundet, Unge funksjonshemmede, NHFU og Likestillings- og diskrimineringsombudet jobbet for å forankre prosjektet «Veikart for en universelt utformet skole». Vi har jobbet opp mot Bufdir, for å få bevilgninger over statsbudsjettet og arbeidet med en konferanse for å få forankret veikartet politisk. Konferansen avvikles i 2020.

Ny veileder for universell utforming av lydmiljø i skolen

HLF har sammen med Universell utforming AS jobbet for å få utviklet en veileder for universell utforming av lydmiljø i skoler. Det har blitt gjennomført workshop med fagmiljøer og andre interesserte, og det har vært en lanseringskonferanse for veilederen. Økt fokus på akustikk, men også økt bruk av lydutjevningssystemer har vært viktig i dette arbeidet. For at et lydmiljø skal være universelt utformet må det være lydutjevningssystemer i alle undervisningsrom.

Universell utforming av IKT og media

HLF har hatt dialog med tilsynet for universell utforming av IKT, vi har levert høringsinnspill på innføring av EUs nye regler for universell utforming av IKT i norsk lov. Lovforslaget stiller ikke krav til teksting av direktesendinger på nett.

HLF har jobbet for å få intensivert innsatsen for å lage talegjenkjenningsteknologi på norsk. Arbeidet med TUVA (diktafon for skrivehemmede), gjennom handlingsplan for universell utforming har strandet. Max Manus har fått rettighetene til TUVA, og selger disse for 80 000 pr lisens over NAV i dag. Den høye prisen gjør at dette er et tilgjengelig produkt for noen ytterst få. Det ble lovet at hørselshemmede skulle få glede av investeringen, noe som ikke har skjedd.

HLF har vært på høring om lovforslag til ny kringkastingslov og bedt om forsterkede krav til teksting, blant annet krav om teksting hele døgnet også hos de kommersielle aktørene og nettproduksjoner.

Samferdsel og ny transportplan

HLF deltar med brukerrepresentanter i flere grupper som jobber med universell utforming i samferdselssektoren, henholdsvis fly- vei- og toggruppe. I dette arbeidet, sammen med innspill til statsbudsjett og arbeid med ny transportplan, har HLF jobbet for å få økt fokus på nød- og evakueringssituasjoner og behov for talegjenkjenningsteknologi og andre tiltak som gjør at hørselshemmede får tilrettelagt informasjon fra tale til tekst. Krav til bruk av teleslynge og gode lydanlegg, samt skjermer med informasjon er temaer vi også har jobbet for.

Vi har kommet med innspill til EU-kommisjonen om universell utforming av flyplasser. Innspillet understreker hvor viktig det er med skrankeslynger og at all viktig informasjon som gis over høyttalerne også må komme som tekst. I tillegg ba vi om at flyplasser må designes slik at det er god akustikk.

Helse

Vi har gitt innspill til høring om nye prioriteringskriterier i primærhelsetjenesten. HLF mener mestring må være sentralt når nye prioriteringskriterier utarbeides. Vi var enig med høringen i at mestring må forstås som fysisk, psykisk og sosial mestring. Bare med en slik helhetlig forståelse av mestringsbegrepet kan kommunene gjøre prioriteringer som løser de utfordringene mange hørselshemmede møter i arbeidslivet, sosialt, hjemme og for eldre bosatt i omsorgsboliger og sykehjem. Vi understreket også hvor viktig brukermedvirkning er for å få en god helsetjeneste. Til slutt ba vi om et kompetanseløft innen audiologi og at det bevilges mer forskningsmidler innen primærhelse.

Folkehelsemeldingen ble lagt frem i april og hørsel ble omtalt flere steder. Ringeriksprosjektet ble trukket frem som et eksempel på folkehelsearbeid, HLFs hørselshjelpere og likepersoner ble omtalt som eksempel på frivillige som yter stor innsats i å rettlegge og støtte andre med hørselstap. HLF ble beskrevet som en organisasjon som er aktiv pådriver for økt oppmerksomhet rundt sansetap, og en viktig bidragsyter gjennom samarbeid og påvirkning av arbeidet til styresmaktene med å forebygge og behandle sansetap. Regjeringen vil vurdere tiltak for å forebygge hørselstap. Videre vil de bruke resultatene fra SINTEF-rapporten om høreapparatformidlingen, funnene fra HUNT 4 og Helsedirektoratets gjennomgang av hørselstilbudet til å vurdere aktuelle tiltak. Nettavisen [dinhorsel.no](https://www.dinhorsel.no/hoersel-tatt-paa-alvor.6210333-460100.html) har omtalt meldingen og den kan leses her <https://www.dinhorsel.no/hoersel-tatt-paa-alvor.6210333-460100.html>

I midten av november ble det avholdt et møte med Norsk forening for allmennmedisin med formål om å finne fremtidige samarbeidsområder. Spesielt ble det trukket frem forebygging av hørselsskader blant unge, økt kompetanse i den kommunale hørselsomsorgen samt se på samhandlingen mellom primær- og spesialisthelsetjenesten. Vi ble enige om faste årlige møter. <https://www.dinhorsel.no/allmennlegene-vil-oeke-hoerselskompetansen.6262673-460100.html>

Helsepolitisk barometer

Helsepolitisk barometer og resultatene fra hørselsdelen ble lagt frem i begynnelsen av april av forbundslederen. Nordmenn etterlyser opplysningskampanjer og kunnskap om hørselsskader, helt fra barnehage - og skolealder og til de eldste på sykehjem. Mange har erfart at det er viktig å ha støygrenser på konserter, og de stiller krav til gode og trygge lydmiljøer. Mer enn hver tredje nordmann oppgir at de har forlatt en restaurant eller kafe på grunn av støy og vansker med å kunne

føre en samtale. Hele 84 prosent av befolkningen (samme tallet som fjorårets undersøkelse) støttet kravet om gratis hørselstest for seniorer.

Arbeidsliv

HLF har deltatt i arbeidet med nytt regjeringskvartal. Universell utforming av lyd miljø og åpent landskap har skapt faglige utfordringer som ikke er forenelig med et godt arbeidsmiljø for hørselshemmede. Da det er mangler i Likestillings- og diskrimineringsloven som avgrenser krav til universell utforming til arbeidsliv overlates hørselshemmede til individuelle tilretteleggingstiltak dersom de skal være inkludert i arbeidsstyrken.

I Regjeringens fremlegg om endringer i loven for statens ansatte (statsansatteloven) var ønsket å sidestille funksjonshemmede med alle som har hull i CV'n. Dette var HLF og FFO imot, da personer med nedsatt funksjonsevne har et særskilt rettighetsvern knyttet til diskrimineringsgrunnlagene i lovverket. Les mer her <https://www.hlf.no/hva-vi-jobber-med/horingsuttalelser/hlfs-innspill-til-endringer-i-lov-om-statens-ansatte-inkluderingsdugnaden/>

Tolkeområdet

Det har vært arbeidet mye med utvikling av tolkeområdet i 2019. Året startet med et møte med politisk ledelse i Arbeids- og sosialdepartementet der brukerorganisasjonene fikk redegjort for hvor skoen trykker. Altfor mange brukere for avslag når de søker om tolk og vi ser også at formidlingen kan være noe tungvint. Som et felles svar har brukerorganisasjonene (HLF, Døveforbundet, Foreningen Norges døvblinde og Landsforbundet for kombinert syns- og hørselshemmede/døvblinde, gått sammen og utarbeidet et eget Veikart til en ny nasjonal tolketjeneste. <https://www.hlf.no/hva-vi-jobber-med/veikart-til-en-ny-nasjonal-tolketjeneste/>. Her setter vi spesielt søkelyset på hva en bedre organisering av tolketjenesten kan frigjøre ressurser og skape en bedre tolkeformidling.

HLF har deltatt på mange møter i regi av Arbeids- og velferdsetaten og NAV Hjelpemidler og tilrettelegging som har fått i oppdrag av Arbeids- og sosialdepartementet å skape en bedre tolketjeneste. NAV har pågående prosesser som både ser på organiseringen og tjenestetilbudet. IKT-systemer er en viktig del av tolkeområdet, og særlig å få teknologien til også inkludere skrivetolkning er noe vi har gitt innspill på. NAV arbeider med et nytt IKT-anbud og vi har deltatt på innspillmøte for å fremme hva som er viktig for vår gruppe. Vi har også hatt møte med NAV om hvilke tekniske løsninger som må til for å lette arbeidet med å bestille tolk.

Statsbudsjettet

HLFs arbeid med statsbudsjettet 2020 startet i januar 2019 ved at vi sendte inn innspill til de ulike departementene, som spesielt har ansvar for saker som er definert som satsingsområder i HLFs handlingsprogram, <https://www.hlf.no/hva-vi-jobber-med/horingsuttalelser/hlfs-innspill-til-statsbudsjettet-20192/>. Flere av disse sakene følger oss gjennom året i dialog med Regjering og Storting. Høringene gir også muligheter for å kommunisere direkte med stortingsrepresentantene og skape et godt hørselsnettverk.

Vi deltok på høringer i seks komiteer; Arbeids- og sosialkomiteen, Transport- og kommunikasjonskomiteen, Helse- og omsorgskomiteen, Familie- og kulturkomiteen, Kirke-, utdannings og forskningskomiteen samt Kommunal- og forvaltningskomiteen. Det er viktig å synliggjøre HLF i høringene, slik får vi direkte oppmerksomhet på hørselssaken og HLF. Ikke alt av det vi leverer inn skriftlig blir gjengitt muntlig, da de fleste komiteene gir 3 minutter til fremleggelsen og vi må da prioritere. I komiteehøringene har forbundsleder, generalsekretær og saksansvarlig fra interessepolitisk avdeling møtt. I Familie- og kulturkomiteen hadde vi med oss 15-årige Amanda som

ba om Stortinget måtte sikre midler til teksting av dubbeta barnefilmer. En kostnad som ligger på rundt 250 000 kroner årlig. Her fikk vi også støtte av Døveforbundet.

Hovedbudskapet i høringene i Arbeids- og sosialkomiteen og Helse- og omsorgskomiteen var å få på plass en helhetlig og tverrdepartemental hørselsplan. Et forslag vi begynner å få gehør for i Stortinget. Dette for å sikre at hørselshemmede får gode og kunnskapsbaserte tjenester. Fra ordninger for å avdekke hørselsutfordringer, etablere hørselskompetanse i kommunene, til rehabilitering og det hjelpemiddeltilbudet hørselshemmede får. I denne sammenhengen må en også se at ventetidene på hørselssentralene er for lange. Det er i dag en gjennomsnittlig ventetid på rundt 18 uker, med en variasjon fra fem uker til 26 uker, også innad i de regionale helseforetakene kan forskjellene være store. Vi ba om en reduksjon av ventetiden til maks 12 uker.

Hørselshjelperordningen ligger inne med 2 millioner kroner, men for å vise at vi ønsker en utvidelse ba vi om 500 000 mer. Det er kontinuerlig skoloring av hørselshjelpere og utdanning av nye. Vi har også hatt en oppgang i antall hørselshjelpere som tar oppdaterings kurs. Ved utgangen av 2018 var det 613 hørselshjelpere. Rapporteringen viser at HLFs hørselshjelpere og likepersoner bisto andre hørselshemmede over 22 200 ganger i 2018. I tillegg kommer den oppsøkende virksomheten som gjøres i det offentlige rom, som for eksempel ved ulike hørselsstand på kommunale møteplasser, torg og annen informasjonsvirksomhet. Det er også oppsøkende virksomhet på sykehjem. Rekrutteringen er økende og kursene får flere deltagere hvert år. I 2019 har vi måttet sette frivillige på ventelister til 2020, da det ikke er ressurser og kapasitet til å ta unna. Behovet er udekket, særlig gjelder dette den aldrende befolkningen som ikke får hjelp fra det offentlige.

Hovedsaken i Arbeids- og sosialkomiteen var skriveolkområdet. Vi viste til stadig flere avslag innenfor alle samfunnsområder og ba om at området måtte tilføres friske midler og straks tiltak slik at det kan ansettes flere med skriveolkompetanse i NAV. Vi fikk spørsmål om høreapparater som havner i en skuff. Norske og internasjonale studier viser at mange høreapparater ikke tas i bruk, fordi tilpasning og opplæringen i bruken er mangelfull. Tallet kan være så høyt som 22 prosent. Tar vi utgangspunkt i antatt bevilgning for 2020, kan det innebære at høreapparater for rundt 170 millioner kroner årlig legges i en skuff. I tillegg kommer andre store samfunnsmessige kostnader, både på individ- og samfunnsnivå. Forskning viser at bruk og nytte av høreapparat er signifikant knyttet til oppfølging av hørselsfaglige instanser. Her fikk vi da en god anledning til å vise til viktigheten av å å lage gode tjenestetilbud i hørselsomsorgen, det vi ønsker en hørselsplan skal inneholde.

Tilskuddet til Briskeby videregående skole ble videreført på samme nivå som i 2019. Det er Kirke-, utdannings- og forskningskomiteen som har oppfølgingsansvaret her. Foruten å takke for støtten til Briskeby tok vi opp viktigheten av en samlet og sterk hørselskompetanse. Kuttet på 25 millioner kroner til StatPed bidrar ikke til dette. Vi ba også at det bevilges penger for å følge opp Veikart for universelt utformete nærskoler og at støtten til voksenopplæringsmidler ikke kuttes med 10 millioner kroner. Døveforbundet ba om at alle døve- og hørselshemmede barn må få opplæring i tegnspråk. Vi har i ettertid sendt brev til komiteen om hva som er viktig for hørselshemmede barn og unge med talespråk i språkopplæringen.

Universell utforming er en tematikk som ble belyst i flere av komitehøringene. En post som gikk igjen var at det må bevilges 200 millioner til universelt utformete nærskoler. God utforming av skolebygg vil gi bedre læringsbetingelser for alle. I 2018 kom forslag til en nasjonal plan for å oppgradere alle grunnskolenes bygg og uteområder (Velkartet), slik at alle barn kan gå på sin nærskole innen 2030. For HLF har det vært viktig å synliggjøre at arbeidet med å gjøre Norge universelt utformet tar for lang tid. Det var en visjon om å gjøre Norge universelt utformet innen 2025. Denne er lagt til side. Det må settes tydelige mål, planer og tiltak som det fører midler med. Vi skulle gjerne sett at universell utforming ble fulgt opp på alle samfunnsområder, men prioriterer nå å få til en større satsning på skole.

I Transport- og kommunikasjonskomiteen fokuserte vi på universell utforming av nød- og evakueringsinformasjon ved hjelp av talegjenkjenningsteknologi. Krav om digitalisering og universell utforming av kommunikasjon med det offentlige. Hørselshemmede skal kunne kommunisere likestilt skriftlig der det i dag i hovedregelen er kommunikasjon via telefon.

I Kommunal- og forvaltningskomiteen viste vi til at Norge er eksaminert av FN i Geneve vedrørende oppfølging av FN-konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD). Kritikker for store kommunale forskjeller, samt manglende tiltak for å sikre likestilling. Vi etterlyste 200 millioner til veikart for universell utforming av eksisterende skolebygg, da det er en kommunal oppgave å sikre at alle elever kan gå på sin nærskole.

Rettigheter

Det har vært arbeidet godt med å beholde dagens rettigheter for hørselshemmede i Folketrygden. Særlig gjelder dette finansiering av høreapparater, hørselsteknisk utstyr, tolk og tilpasningskurs. Tilgangen til rehabilitering, god oppfølging og kortere ventetider i spesialisthelsetjenesten har vært i fokus. Særlig er denne tjenestesiden blitt belyst gjennom SINTEF sin kartlegging av finansieringsordning av høreapparater og Helsedirektoratets gjennomgang av tjenestetilbudet. HLF har vært aktive med innspill til begge rapportene som ser dagens lys i 2020. HLF har ved flere anledninger gitt uttrykk for hvor skoen trykker og kommet med løsningsforslag om styrking av den kommunale hørselsfaglige kompetansen, samhandling mellom primær- og spesialisthelsetjenesten, oppfølging av høreapparatbrukere, behov for rehabilitering og mestringstilbud, forebyggings tiltak, forsknings- og utviklingsarbeid samt behovet for hørselscreening for å nevne noe. Helsedirektoratet inviterer til et større rådslag den 14. mai for alle innen hørselsfeltet samt enkelte kommuner. I Helse Midt RHF (HMN) har det vært diskusjoner om hvordan hørselsområdet skal organiseres og følges opp. Dette har vært diskutert i sentralstyret også tidligere. HLF Trøndelag hadde saken til diskusjon i årsmøtet samt avholdt et møte med HMN tilknyttet årsmøtet. Det var oppslutning rundt HMN sine planer, men samtidig en påpekning om å sette brukeren i sentrum og at HMN må sørge for god utredningskapasitet og hørselsfaglig oppfølging. I tillegg ble HMN bedt om å bidra til at denne satsingen og standardiseringen ble gjeldene for hele landet. I møtet sa HMN at de har samarbeid med sykehusene om å finne gode løsninger slik at pasienten får innfridd sine rettigheter

FN-konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD)

Norge ble eksaminert av FN sin CRPD-komite i Geneve mars 2019. I mai kom anbefalingene fra komiteen som gir full støtte til HLF og et samlet sivilt samfunn. Hørselshemmede blir utsatt for diskriminering og menneskerettighetsbrudd. I oktober kom FNs spesialrapportør på menneskerettighetene til funksjonshemmede på besøk til Norge. Hun møtte representanter fra HLF i Oslo og i Karasjøk. Vi fikk formidlet manglende tolketilbud, fravær av teleslynger og mangel på tjenester til samiske hørselshemmede.

Rettighetsguiden og tilgjengelighetsguiden

Vi har digitalisert og oppdatert Rettighetsguiden og Tilgjengelighetsguiden, begge med utgangspunkt i hørsel. Rettighetsguiden er ferdig og tilgjengelig på nett, Tilgjengelighetsguiden følger etter i 2020.

Arendalsuka

HLF hadde egen stand med hørselstesting. 200 hørselstester ble utført av audiografer fra Sørlandet sykehus Arendal og Kristina Daland. HLF Briskeby RUT deltok på standen gjennom hele uken. Vi er takknemlige for å ha fagprofesjonene sammen med oss på stand. Flere hundre kom innom for en hørselsprat, også en rekke politikere fra Regjering og Storting. Flott er det også med alle lokale

HLFerne som sammen med personer fra administrasjonen holder liv i standen gjennom fem hele dager. Generalsekretæren deltok i en arbeidspolitisk debatt om usynlige funksjonshemninger i regi av Revmatikerforbundet. Vi deltok også på FFOs aksjon Arendalsrampen, der hensikten var å synliggjøre utfordringer rundt tilgjengelig og universell utforming ved de ulike arrangementene. FFO har utarbeidet en film om dette. Arendalsuka ble en bra synlighetsuke for hørselssaken hvor mange nye relasjoner ble inngått.

Brukermedvirkning og lokal påvirkning

Gjennom året har det vært arbeidet med å styrke brukermedvirkningen i HLF. Brukermedvirkning er viktig for HLF. Vi forsøker å stille med kompetente brukermedvirkere i de foråene vi blir bedt om det. Vi har levert høringsinnspill til ny forskrift for råd for personer med nedsatt funksjonsevne. I tilbakemeldingen ba vi blant annet be om at oppgavene rådene skal bistå kommune og fylkeskommune med må defineres tydelig, samt at det må settes tydelige rammer for oppnevning og opplæring. Vi ba også om at rådet for personer med nedsatt funksjonsevne ikke skulle slås sammen med andre råd, som eldrerådet.

Vi har arrangert egne skoleringer og deltatt på kurs i regi av organisasjonsleddene i HLF. Vi har også utformet ulike resolusjoner og forslag på leserbrev som er sendt til fylkes- og lokallag for oppfølging.

I forkant av høstens kommune- og fylkestingsvalg ble det sendt ut en valgkamp pakke til lokal- og fylkeslagene. Den bestod blant annet av forslag på leserinnlegg, resolusjoner og spørsmål til politikere.

I forbindelse med Fylkesting- og kommunevalget har vi fått flere tillitsvalgte til å ta å bli med i kommunale råd for personer med nedsatt funksjonsevne. Vi har også respondert positivt på alle henvendelser vi har fått ved å stille brukerrepresentanter til rådighet. Dette anser vi som et viktig arbeid for å fremme hørselssaken i råd og utvalg.

Kurs i påvirkning og synlighet (IP/marked/media) ble gjennomført i midten av november med i overkant av 20 engasjerte tillitsvalgte. De fikk prøve seg både i møte med en ordfører og intervjuet av et TV-team, i krydret teori for å skapt økt omdømme og gjennomslag for hørselssaken i lokalmiljøet.

Høringer og innspill levert i 2019 kan leses i sin helhet på HLFs hjemmeside <https://www.hlf.no/hva-vi-jobber-med/høringsuttalelser/>

HLF Organisasjon og frivillighetsarbeid

HLF hadde i 2019:
Aktive lokallag, HLFU lag og Foreldrelag: 190
Aktive fylkeslag: 18

Kursvirksomhet

Det har vært et godt kursår i 2019, med økning i antall kurstimer sammenliknet med året før. Det er i 2019 registrert 469 kurs med over 4956 deltagere og totalt 7487 kurstimer.

Lederskole år 2019

HLF Lederskole gir tillitsvalgte i HLF

- kunnskap om ulike ledelsesmetoder og – teorier.
- kunnskap om ledelse innen frivillig arbeid.
- kunnskap om motivasjon, rekruttering og fastholdelse av frivillige.
- kunnskap om organisatorisk arbeid.
- Positivitet og tydelighet som leder i organisasjonen.
- Styrke og motivere medlemmer og frivillige i oppgavene deres.
- styrket selvtillit som ledere og bli mer komfortable i rollen som ledere.

Det er tre moduler som går over tre kvart år og det er 21 kursdeltagere med. I 2019 var lederskolen lagt til Hamar.

Kulturbygging i HLF

Representanter fra HLFs ulike fylker ble trent innen Kulturbygging. Det ble fokusert på verdier og et nytt laget verdispill ble presentert og levert ut til alle. I tillegg var det fokus på HLFs nye retningslinjer og prosedyrer for varslinger.

Likepersonarbeid

HLF har gjennomført 8 likepersonkurs i 2019. Totalt har det vært 226 deltagere. Av disse var 61 helt nye kursdeltagere som gikk igjennom trinn I og trinn II kurset.

Fylkessammenslåinger

Norge var i året inne i en fylkessammenslåingsprosess. Fylker slås sammen til storfylker.

Dette byr utfordringer og muligheter for HLF som organisasjon.

For å bistå organisasjonen i møte med utfordringene og realisere mulighetene var det satt ned et team som jobbet sammen fylkesstyrene gjennom hele år 2018 og 2019. Prosessen har gått bra og alle fylker er innen årsslutt klare for sammenslåing på årsmøtene i mars 2020.

Hørt og Berørt

HLFs Hørt og Berørt Magasin gikk ut til alle HLFs tillitsvalgte også i 2019. Det ble produsert 2 magasin gjennom året, et magasin som er populært i organisasjonen.

Samisk satsning

Det er opparbeidet og oversatt egen side på Nord-Samisk på HLF.no i 2019. Det gjenstår noen småjusteringer før siden synliggjøres i løpet av 1. kvartal 2020. På siden vil en få oversikt over filmer/videoer, brosjyrer og annen informasjon på samisk.

HLFs «Hvert Øre Teller» kampanjefilm om yrkesaktive ble også oversatt til nordsamisk dette året.

Det har blitt oversatt følgende brosjyremateriale til Nord-samisk:

- Brosjyre om yrkesaktive: «Hørselhemmet i Arbeidslivet?»
- Brosjyre «Bli medlem i HLF»

HLF har hatt møter og samtaler med bl a FN's spesialrapportør for funksjonshemmede, Catalina Devandas Aguilar den 07.10.2019 i Karasjok. Flere sentrale tillitsvalgte i Karasjok deltok i sammen med HLFs Organisasjonssjef. HLF ble intervjuet i media i bredt format i denne forbindelse og forklarte om diskriminering av hørselshemmede samer.

www.hlf.no

side 9

Det er i tillegg jobbet ut en musikkvideo med bl.a. samisk joik i forbindelse med fylkessammenslåingen i år 2019.

HLF har også sendt inn medlemsforslag til Nordisk Råd for å få etablert et prosjekt for å få samiske skrivetolker i Norge. Føgende ble fremsatt:

"Det finnes ingen skrivetolker i Norden som de nordiske nasjonalstater er villige til å bekoste. NHS ber om at Samiske skrivetolker må utdannes og få stillingshjemler innen nasjonalstatene. Som et første skritt bør en starte en pilot, eksempelvis i Finnmark fylke, med utdannelse av 2-4 Nordsamiske skrivetolker".

Barnehager

HLF deltok med stand på SFO-nett sin årlige konferanse i november hvor 600 ledere og ansatte i skolefritidsordningen/aktivitetsskolen var påmeldt. Der informerer og deler vi ut brosjyrer om hvordan støynivået kan reduseres ved hjelp av bl.a. pedagogiske verktøy. For å utruste barnehagelærere til å forbedre lydmiljøet i barnehagen har HLF i samarbeid med Universitetet i Stavanger arrangert et møte med ulike universitet og høgskoler. Dette for å kartlegge hva de ulike instansene tilbyr studentene, og se nærmere på veien videre for å tilrettelegge for økt kunnskap om gevinsten ved redusert støy og universell utforming av barnehagene.

Et informasjonsbrev til tillitsvalgte er sendt ut med tilbud om gratis «Skriketroll» og et forebyggingshefte med oppmuntring til å besøke barnehager.

På nettsiden www.godlydibarnehagen.no er det blitt opprettet en bestillingsmulighet for gratis brosjyre, plakater og skriketroll.

Hvert Øre Teller - kampanjen er HLFs nasjonale kampanje for å synliggjøre hørselssaken og styrke forbundets omdømme. Fokusområde i 2019 var hørselshemmede og arbeidsliv. Målet var å gi økt kunnskap om utfordringene hørselshemmede arbeidstakere har, og gi økt kunnskap om tilrettelegging av arbeidsplassen.

Vi oppnådde stor synlighet med 74 HLF-lag som arrangerte 157 stands fordelt over hele landet. Igjen ny rekord i antall stands. 21% av lagene fikk besøk av politikere på stand og 35 % av lokallagene fikk oppslag i sin lokalavis. HLFU- medlem Kristi Vidvei og HLFs generalsekretær Henrik Peersen stilte opp i TV2s God Morgen Norge og frontet årets kampanje. På Kick of dagen utenfor Stortinget 4. juni var mange tillitsvalgte med å farge byen oransje med sine kampanje t-skjorter.

I forkant av kampanjen arrangerte lokallag 39 kurs med fokus på å lære om å stå på stand og bruke audiometer. Fra den nye bestillingssiden på nett for standmaterieill ble det bl.a. bestilt 21.248 brosjyrer, 769 plakater, 485 t-skjorter og 3.485 pastill esker.

HLF Briskebykonferansen

Den handlet om Yrkesaktive med nedsatt hørsel. Den ble avholdt oktober 2019. Områder konferansen var inne på var bl.a.

- Hvilke erfaringer har hørselshemmede fra jobbsøkerprosessen og arbeidslivet?
- Hva skal til for å stå i jobben og mestre utfordringene man møter i arbeidslivet som følge av hørselstapet?
- Hvilke erfaringer har arbeidsgivere med tilretteleggingstiltak?

- Hva sier forskning om hva som fremmer og hindrer arbeidsdeltakelse for hørselshemmede?
- Hva sier lovverket og hvilke nasjonale føringer finnes for hørselshemmede arbeidstakere?

NHS – Nordisk arbeid

HLF har hatt formannskapet i NHS fra aug. 2015 og er nå inne i sin tredje periode som varer til august 2021. HLF har også fått den Interessepolitiske sekretæren i NHS ved HLFs Organisasjonssjef fra år 2019.

Det er fortsatt godt driv i det nordiske arbeidet for en enklere hverdag for hørselshemmede. I denne fasen jobber vi for å bedre:

- 1) Menneskelige rettigheter.
- 2) Holdbar utvikling
- 3) Fri bevegelse.

Disse punktene er tatt ut fra Nordisk Råds: «Handlingsplan for nordisk samarbeide om funksjonshinder 2018-2022». Områdene har NHS vært med på å påvirke med sine innspill i utarbeidelsen av Handlingsplanen.

Innen områdene har HLF ved sitt formannskap i år 2019 jobbet med og sendt inn medlemsforslag til Nordisk Ministerråd:

Bærekraftig utvikling, Velferdsmodellen – Funksjonshinderområdet.

Fremme likestilling og motvirke diskriminering

- 1) NHS ber om at Nordisk Råd setter av midler for at alle som jobber innen pleie og omsorg og på sykehus skal forstå hørselshemming og skal kunne kommunisere godt med hørselshemmede. Prosjektet må sikre likestilling med tanke på alder, nedsatt hørsel, kjønn, etnisitet og urfolk mv. Det utvikles et pilotprosjekt i en kommune i hhv Sverige, Finland, Danmark samt i Island som benytter Ringeriksprosjektet/ En Moderne Hørselsomsorg som modell.
- 2) Det finnes ingen skriveolker i Norden som de nordiske nasjonalstater er villige til å bekoste. NHS ber om at Samiske skriveolker må utdannes og få stillingshjemler innen nasjonalstatene. Som et første skritt bør en starte en pilot, eksempelvis i Finnmark fylke, med utdanning av 2-4 Nordsamiske skriveolker.
- 3) NHS ber om at det utarbeides en strategi for at hørselshemmede barn ikke diskrimineres i den nordiske skolen eller i barnegarden. NHS ønsker videre samhandling/ erfaringsutveksling med Nordisk Råd sett opp mot HLF Briskeby AS som er heleid av HLF (Hørselshemmedes Landsforbund) og hørselsfaglig kompetanse i NHS medlemsorganisasjoner.
- 4) NHS ber Nordisk Råd om: Det må tas et nordisk initiativ for å fjerne barrierer i eksisterende skolebygg, parallellt med at nye skoler må være universelt utformet. Det norske initiativet "Veikart for et universelt utformet skole", må gjennomføres i alle nordiske land. Alle skoler må kartlegges og utbedring av feil må følges opp på alle eksisterende skoler.

HLFs Utvalg

CI utvalgets fokus i 2019:

- Jobbe for å endre nasjonale retningslinjer for tosidig CI (med støtte i nyere forskning).
- Ventetid på operasjon maksimalt 6 måneder
- Samarbeide med Rikshospitalet, ha et felles møte med CI-enheten en til to ganger i året.
- Ha et felles møte med Briskeby i løpet av våren – delta på Briskebykonferansen/erfaringskonferanse
- Sende nyhetsbrev til CI-medlemmer minst 2 ganger i året.
- Utvalget bør ha minst 5 møter i løpet av 2019
- Delta på samling for fylkeskontakter og likepersoner 24-26. mai

Arbeidslivsutvalgets fokus i 2019:

- Dialogmøte/evaluering av bl.a. Behold jobben-kurset, samt erfaringskonferansen om tema i 2019 blir arbeidsliv.
- Erfaringskonferanse Briskeby
- Forskning på fakta om hørselshemmede i arbeidsliv og årsak til frafall, og hele problematikken. Det er ønskelig å få innhentet statistikk fra SSB og/eller NAV-systemet om hørselshemmedes deltaking i arbeidsliv. Også resultat fra HUNT 4-undersøkelsen ønsker vi å se på når denne foreligger.
- Møte med NAV kompetansesenter for tilrettelegging og deltakelse av yrkesaktive.
- Skape dialog om hvordan vi kan gjøre LDO sine tjenester kjent blant hh i arbeidslivet og hvordan gjøre tjenestene tilgjengelig for hh i yrkesaktiv alder.
- Holdningsskapende arbeid i arbeidslivet – arbeidstakernes rettsvern. Hvilke erfaringer har bl.a. arbeidstaker- og arbeidsgiverorganisasjonene med hørselshemmede arbeidstakere?
- Oppdatering om forskningsarbeid basert på fakta om hørselshemmede i arbeidsliv og årsak til frafall og hele problematikken.
- Holde jevnlig kontakt med fylkeskontakter for arbeidsliv
- Stimulere til aktivitet i fylkene for hørselshemmede og arbeidsliv
- ALU deltar på et slikt kurs, kombinert med ALU-møte. Mål å delta på kurs i ulike landsdeler hvert år, for å få geografisk spredning og møte tillitsvalgte på lokalplan.
- Reise på studietur til enten Sverige eller Danmark for å lære mer om hvordan det jobbes i forhold til arbeidsliv i Skandinavia. Det søkes eksterne midler for finansiering.
- «Behold Jobben Kurs» på Briskeby. ALU har som mål å selv få komme for presentasjon av ALUs målsetting på kurset – jfr. møte med RUT under «Møteplan», eventuelt at dette tas opp gjennom dialogmøte med RUT.

Tinnitusutvalgets fokus i 2019:

- Kompetanse hørselsrelaterte utfordringer i fastlegeleddet. E-læringsmodul følges videre opp i 2019.
- Utvalget vil i perioden aktivere Fylkeskontaktene igjennom fokus på involvering og faglig påfyll. Kommunikasjon står sentralt. Utvalget har som mål at Fylkeskontaktene skal bli synlige i sine distrikt igjennom aktiv deltagelse i fylkes- og lokallag. Vi ønsker også at Fylkeskontaktene skal være utvalgets forlengede arm i distriktene.

- Utvalget skal være delaktig i planlegging og gjennomføring av de årlige konferansene for Fylkeskontaktene.
- Utvalget skal sørge for at HLFs medlemmer kjenner til rehabiliteringstilbudene for vår diagnosegruppe. Utvalget vil i perioden reise innom sentrale aktørsenter, som har avtale med spesialisthelsetjenesten over hele landet.
- TU skal være åpen for samarbeid mellom andre lag og organisasjoner som er i tilknytning til hørsel.
- Utvalget vil forsøke å holde seg oppdatert på hva som foregår innen forskning for vår diagnosegruppe.
- Utvalget skal delta på viktige kongresser, konferanser og seminar hvor tinnitus er på agendaen. Bygge nettverk i fagmiljøene.
- Utvalget ønsker å styrke kontakten mellom HLFs Fylkeslag, lokallag og Tinnitusutvalg.
- TU kan besøke fylkeslag/lokallag dersom dette er mulig og dette blir etterspurt.
- Utvalget vil i perioden fortsatt bidra til at informasjon på HLF sine hjemmesider
- Utvalget skal delta på viktige kongresser, konferanser og seminar hvor tinnitus er på agendaen.
- Bygge nettverk i fagmiljøene

Meniereutvalgets fokus i 2019:

1. Fylkeskontakter og likepersoner
 - a. Arbeide for og oppfølging av fortsatt fylkeskontakter i alle fylker.
 - b. Delta på fylkeskontakkurs i regi av HLF sentralt
 - c. Informasjon til fylkeskontakter om utvalgets arbeid
 - d. Jobbe for likepersoner i alle fylker, feks. gjennom rekruttering via «Din hørsel»
2. Dialogmøter / brukermedvirkning / brukerrepresentanter
Følge opp og delta på de møter som berører Ménières på de ulike rehabiliteringssentrene og der vi har brukerrepresentanter. Herunder HLF Briskeby, Landåsen, Nordtun, Opptreningsssenteret i Finnmark, Nasjonalt kompetansesenter for vestibulære sykdommer og eventuelt andre.
3. Forskning- og utviklingsarbeid
MU vil videre arbeide for at institusjoner innen forskning har fokus på Ménières.
MU ønsker i samarbeid med HLF sentralt å følge opp at Ménières blir bedre kjent blant helsepersonell, fastleger-øre-nese-hals leger, audiografer/ private helseforetak.
4. ID-kort
Fullføre prosjekt for ID-kort
5. Tema-år.
Under kampanjen «Hvert øre teller» kan vi ha Ménières som tema. Tinnitus kan være en del av det men vi må ikke koble inn tinnitus generelt fordi Ménières da kommer til å bli overkjørt fordi tinnitus er så mye større.
6. Rehabilitering
Oppfølging av rehabiliteringstilbud for Ménières-rammede. Det synes som om tilbudene er under nedbygging. For å kvalitetssikre dette og for å sikre størst mulig gjennomslag ønsker MU å trekke inn interessepolitisk avdeling ved HLF i dette arbeidet.

Hørselsutvalgets fokus i 2019:

- Informasjon. Arbeidet for at våre egne fylkeskontakter forstår og kjenner til endringene vedtatt på Landsmøtet i juni år 20185. Det er viktig at både utvalg og fylkeskontakter er seg sitt ansvar bevisst.
- Arbeide for flere skolerte likepersoner og fylkeskontakter for vår gruppe

www.hlf.no

side 13

- Arbeide for å få i gang sentrale kurs i NMT, enten på HLF Briskeby eller andre steder.
- Se på prosjektmuligheter rundt NMT og opplæring.
- Artikkel om NMT i Din Hørsel.
- Bidra til å iverksette mulige tiltak eller virkemidler som kan gjøre det lettere for mennesker med nedsatt hørsel å kommunisere med helsepersonell.
- Hjertesake er skrive tolking og alle dertilhørende problemstillinger, blant annet tilgjengelighet, utdanning og bruk. Det er mangel på skrivetolker, man opplever ikke å få tolk når man trenger det.
- Følge opp nødkommunikasjon på SMS-saken videre.

Foreldre-/barn utvalgets fokus i 2019:

- Fungerende fylkeskontakter, likepersoner og foreldre lag. Gi et tilbud til foreldre og barn i alle fylker.
- Lage en FBU konferanse som er godt tilrettelagt for hele familien.
- Lærerkurs og elevkurs i Statped Hvordan bygge opp gode fagmiljøer i kommunene. Samarbeidet med fagmiljøer.
- Sikre gode overganger bh-grunnskole-ungdomsskole-vgs.
- Foreldre får nødvendig hørselsfaglig veiledning om språkopplæring som sikrer god språkutvikling hos barna deres.
- Arbeide for at audiopedagoger får stillinger der man arbeider direkte med foreldre og barn
- Kompetansekrav for alle lærere.
- Hørselshemmede med talespråk sikres rett til oppfølging fra statped
- Opprettelse av en ad-hoc gruppe under FBU:
- Mål sikrer at hørselshemmede barn og unge får raskere og bedre oppfølging uansett hvor de bor. Fagpersoner samarbeid med FBU 3 fysiske møter + samarbeid mellom møtene.

Marked

HLF sin visjon og mål er å gjøre hverdagen enklere for hørselshemmede og å forebygge hørselsskader i befolkningen. Visjon og mål fordrer en sterk organisasjon og godt interessepolitisk arbeid. HLFs markeds- og inntektsbringende arbeid har som mål å bygge opp om og skaffe midler til dette.

HLF er i stadig vekst og har 67 500 medlemmer. En organisasjon med mange medlemmer i ryggen er sterk, blir hørt og får lettere gjennomslag for sine saker. Å legge til rette for medlemsvekst er viktig. Å skape synlighet for HLF og vårt arbeid gir HLF et sterkere omdømme. Et sterkt omdømme gir større muligheter for økt medlemsvekst, flere inntekter, mer gjennomslag og mer frivillighet.

Inntektsbringende kampanjer

I 2019 oppnådde HLF gode inntekter på flere av sine kampanjer. I forhold til fjoråret oppnådde HLF betydelig økte nettoinntekter totalt. Kalendersalget (salg av årskalendere) er i positiv utvikling mens inntekter fra Hørselslotteriet og julekampanjen holder seg stabile. HLFs sommerkampanje har hatt liten lønnsomhet i år og vil utgå i sin nåværende form i 2020. HLF har en stadig positiv utvikling på faste givere som bidrar til hørselssaken hver måned eller hvert kvartal. På tampen av 2019 har HLF 2130 faste og gode givere.

www.hlf.no

side 14

HLF butikken

Inntektene fra HLF-butikken/ nettbutikken gikk noe ned fra 2018, men er fremdeles gode. HLF oppnår verdifulle inntekter til hørselsaken gjennom salg av høreapparatbatterier og hørselsrelaterte produkter. Samtidig opplever HLFs medlemmer å få produktene til en rimelig pris.

I 2020 planlegges en analyse av markedet for høreapparatbatterier fremover.

Medlemsverving

HLF Marked har et stort fokus på medlemsverving. Vi opplever at medlemstilgangen er noe svakere enn tidligere, og det er derfor viktig å ha en god kommunikasjon med hørselsfaglig helsepersonell. Audiografer er våre beste ververe. I 2019 besøkte HLF og HLF Briskeby hørselssentraler og ØNH-klinikker over hele landet for å informere om HLF sitt medlemstilbud, dette arbeidet fortsetter i 2020.

For å nå potensielle medlemmer vises film om HLF på flere fastlegekontorer. Vi sender også ut «Bli medlem»- brosjyrer hos aktuelle helsepersonell.

Omdømme/ synlighet

HLF Marked er sterkt involvert i HLF sin store nasjonale kampanje Hvert Øre Teller og hadde i 2019 prosjektansvaret. Hvert Øre Teller skaper synlighet både for moderorganisasjonen og for HLFs mange lokallag. Kampanjen blir større for hvert år takket være stort engasjement blant HLFs frivillige. I 2019 var fokusområdet for kampanjen hørselshemmede og arbeidsliv. For å kartlegge hvordan hørselshemmede har det på jobben ble det utarbeidet to store undersøkelser, en mot hørselshemmede yrkesaktive og en mot næringslivsledere. Det ble det arrangert 157 stands rundt om i landet og det er igjen ny rekord. For mer informasjon om årets kampanje se punkt under Kommunikasjon.

Gjennom TV 2 og TV Norge sine reklamefrie dager får HLF gratis profilering og TV-reklame på høytidsdager. Frivillige organisasjoner må søke om å få delta, og det er stor konkurranse. 2019 ble et godt år for HLF, og våre filmer ble visst både i påsken, påisen og til jul.

Kommunikasjon

Kommunikasjon er et felt vi i HLF har videreutviklet i 2019. Synlighet i media gir gjennomslagskraft for våre kampsaker overfor politikere og beslutningstakere. Vår målrettede bruk av kampanjer øker. Det gjør også bruken av sosiale medier som kanal for å skape engasjement og dele kunnskap. Den rivende utviklingen på kommunikasjonsfeltet krever at vi er profesjonelt rigget for å være i front. Digitaliseringen utfordrer oss som forbund og stiller krav til at vi evner å sette dagsorden på egne plattformer som hlf.no, dinhørsel.no og sosiale medier. De to siste årene har kommunikasjon og Din Hørsel samarbeidet tett og har delt en journalistisk ressurs. Dette har gjort at vi har kunnet nå ut med flere gode og viktige historier. Verdien av synlighet og godt omdømme er også omtalt i HLFs handlingsprogram 2018-2021.

HLF har nå over 26 500 følgere på Facebook. Vi ser at sakene vi fronter der gir stort engasjement og at de fanges opp av andre medier, som lager egne hørselsaker. Instagram er en kanal vi har valgt å satse mer på i 2019 - og @hlfhørsel nærmer seg nå 800 følgere.

Etter at ny generalsekretær tiltrådte i februar har vi oppnådd god mediesynlighet med oppslag og innslag i ledende riksmidier som TV2, Dagbladet, VG, NRK nyhetsmorgen og vi.no. HLF har gjentatte

www.hlf.no

side 15

ganger vært invitert til NRKs morgenradio med ulike temaer om hørselstekniske hjelpemidler, teksting, kinolyd og hørselstesting.

Hvert år markerer HLF sin nasjonale kampanje «Hvert Øre Teller». I 2019 har vi hatt fokus på arbeidsliv. Nesten hver sjuende arbeidstaker har nedsatt hørsel. Mange hørselshemmede faller ut av arbeidslivet før pensjonsalder, eller de sliter med å få jobb på grunn av manglende tilrettelegging og forståelse for sitt usynlige handikap. Derfor har HLF vært opptatt av å spre kunnskap om hvordan arbeidsgivere, den enkelte arbeidstaker og Nav/ hjelpemiddelsentralene kan skape hørselsvennlige arbeidsplasser.

Startskuddet for kampanjen var 4. juni på Eidsvoll plass i Oslo. HLF var samme morgen på TV2s God Morgen Norge med generalsekretær Henrik Peersen og medlem Kristi Vidvei (29). Hun fortalte om en tidligere arbeidsgiver som mente at hørselstapet hennes gjorde henne uegnet til å jobbe med mennesker. Hun fikk derfor ikke fortsette i jobben, dramatisk for et ungt menneske. Heldigvis våknet fighterviljen raskt. I dag jobber hun med barn og voksne i krise Innenfor barnevernet.

Vi laget en film til kampanjen med tips om hvordan være en god kollega til en som hører dårlig. Tilbakemeldinger ble gitt til oss om at denne som ble delt på Facebook var gjenkjennelig og nyttig for mange. Filmen ble laget i samarbeid med Jubafilm, som ved flere anledninger har laget gode kampanjefilmer sammen oss. I tillegg laget vi en film medlem Veronica Staaen Frantzen, der vi i samarbeid med PR - byrået Try tar i bruk en ny fortellerteknikk for å oppnå synlighet om temaet hørselshemmede i arbeidslivet. Den oppnådde 132 000 visninger.

I kampanjeperioden har vi hatt over 140 stands rundt om i hele landet og stort engasjement blant våre tillitsvalgte.

I løpet av 2019 lagde vi et betydelig antall filmer.

Filmen «Demp støyen – ikke livet» ble produsert på høsten, som med minimal sponning oppnådde 258 000 visninger på HLFs Facebookside. Temaet «Støy på spisesteder» vet vi at vekker engasjement både hos folk flest og blant våre medlemmer. Mer enn hver tredje gjest på et spisested opplever at det er vanskelig å få med seg hva som blir sagt, ifølge Kantar Helsepolitisk Barometer 2019. For hørselshemmede er tallet enda høyere. Denne problemstillingen svarer ut handlingsprogrammets fokusområde knyttet til universell utforming og tilgjengelighet. Mange hørselshemmede lar være å spise ute og blir sittende hjemme på grunn av dårlig akustikk på spisestedene.

Det er startet et arbeid med å se på hvordan budskapet «En million nordmenn er hørselshemmet i 2020» skal erstattes med et nytt.

Det har vært gjort et betydelig opprydningsarbeid på hlf.no med å rydde i brutte lenker og visninger til sider som ikke lenger er tilgjengelig. Det gjorde at vi økte SEO-scoren, søkemotoroptimaliseringen vår fra nettet og inn på hlf.no, fra 78 prosent til 90. Noe som er regnet som er en meget bra score. Denne ryddejobben er ferskvare og er noe som krever kontinuerlig oppfølging.

Din hørsel

Din Hørsel ga i 2019 ut seks numre, alle med egne hovedtemaer. Noen av numrene økte også i volum fra de «tradisjonelle» 40 sidene til 48 og 56 sider. Papirutgaven har nå et godkjent opplag på 63.070 (+ 1765) eksemplarer.

Annonsealget til Din Hørsel gjøres av Polinor Fagpresse, et datterselskap til vårt trykkeri Polinor, som fra sommeren 2019 også designer bladet. Annonsevolum- og inntekter holder seg på samme nivå som tidligere.

Nettavisen www.dinhorsel.no får stadig flere lesere. En annonsekampanje på sosiale medier i mai og august ga gode resultater. Annonsemengden i nettavisen var ikke all verden.

Redaksjonen består av redaktør i full stilling og journalist i halv stilling.

Prosjekt og hørsel

Prosjektarbeidet tok utgangspunkt i et omfattende behov for å informere potensielle prosjektsøkere om endringer i Stiftelsen Dam, som i løpet av året skiftet navn fra ExtraStiftelsen (Dam står for deltakelse, aktivitet og mestring). Flere søkeområder, flere søkefrister og overgang fra retningslinjer til utlysninger. Tyngdepunktet i det prosjektfaglige veiledningsarbeidet lå på å motivere til brukermedvirkning og styrke HLFs eierskap i Innsøkte prosjekt; begge deler i samsvar med føringer fra Stiftelsen Dam. Det ble holdt tett kontakt med HLF Briskebys FoU-enhet for å få frem prosjektsøknader.

Oppstart av nye prosjekter med støtte fra Stiftelsen Dam:

Helse:

- Brisk – fremtidens skriveolkeprogram: www.hlf.no/brisk
- En tryggere hverdag: www.hlf.no/varslingsapp
- Lærings- og mestringstilbud – hørsel: www.hlf.no/LMShorsel
- Min hørsel: www.hlf.no/minhorsel
- Å leve med tinnitus: www.hlf.no/levemedtinnitus

Forskning:

- Nedsatt hørsel og balanse hos eldre: www.hlf.no/horselogbalanse

Ekspress (www.hlf.no/ekspress):

- Samtaleforsterker til hjelp for å høre
- Et godt liv med høreapparater
- Russebråk og øreståk
- Fagdag: Hørsel - UU og tilrettelegging
- Drift av tinnitusgruppe i Tromsø
- Aktivt liv, selv med dårlig hørsel
- Bedre mestring – aktivt yrkesliv – nedsatt hørsel
- Fisking som aktivitet for hørselshemmede
- Et bedre liv med høreapparater
- Bowling
- Engelsk for tunghørte
- Elever med nedsatt hørsel i skolene

www.hlf.no

side 17

Hørselsområdet ble viet stor oppmerksomhet fra statlig hold, ifm. utredninger om morgendagens finansiering av høreapparatområdet og organiseringen av hørselsomsorgen. Her kom HLFs kunnskapsbase med faglig nettverk og prosjektdokumentasjon til nytte gjennom dialog med og innspill til særlig Helsedirektoratet. Dette i tillegg til annen aktivitet relatert til det hørselsfaglige miljøet:

- Deltakelse i Helsedirektoratets referansegruppe for utredningen om morgendagens hørselsomsorg. Det tilkommer deltakelse i deres nasjonale rådslagsmøte i Oslo 14. mai, og gjentatte særmøter mellom HLF og direktoratet om innretning på og innhold i utredningsdokumentet. Dessuten, på oppfordring fra direktoratet, gjennomføring av en kartleggingsundersøkelse av HLF-lagenes erfaringer med tilbud innen læring og mestring (LMS) på sykehus og kommunalt.
- Deltakelse i planlegging av og moderering under gjennomføringen av Audiologikonferansen 2019, 24. april i Trondheim – i samarbeid med bl.a. NTNU Audiologi og Folkehelseinstituttet.
- Deltakelse i den nasjonale arbeidsgruppen for kvalitetsregister for barn med høreapparat/CI, med sikte på å få frem bredt forankret søknad om registeroppstart.
- I forlengelse av statlig godkjenning av diagnosen Auditiv prosesseringsvanske (APD) 1. januar 2019, gjennomført prosjektet www.hlf.no/lyttevansker en nasjonal APD-konferanse i Ålesund 13.-14. mars. Påfølgende representasjon under phd-disputas på APD hos barn 6. juni ved Ålesund sjukehus.
- Deltakelse under et frokostseminar 10. mai hvor kartleggingsundersøkelsen EuroTrak Norge 2019 ble lagt frem av leverandørforeningen Medtek Norges hørselsgruppe: https://www.ehima.com/wp-content/uploads/2019/05/EuroTrak_2019_NORWAY.pdf
- Deltakelse i arbeidsgruppe om Audioverbal terapi (AVT) og møte med AVT-foreningen Decibel (www.decibel.dk) i København 18. september.
- Deltakelse i arbeidsmøter og levering av innspill til Oslo Economics arbeid med å få frem den samfunnsøkonomiske analyserapporten «Nedsatt hørsel i arbeidsfør alder,» med sikte på lansering første kvartal 2020.
- Deltakelse i forarbeidene med spørsmålsformulering til den nasjonale helseundersøkelsen Helsebarometeret, i regi av www.kantar.no, som ble lansert 2. april.
- Utvikling og tilgjengeliggjøring av www.hlf.no/info, som samler opp i seg relevant informasjonsmateriell for HLFs brukergrupper, nærpersioner, helsepersonell og andre interesserte.
- Prosjektet www.hlf.no/SpillAudiometri utviklet en hørselstest på nett for barn, som er publisert som integrert del av www.horselstesteren.no.
- Planlegging, ledelse og sekretariatsfunksjon for NASUs vårmøte og høstmøte: www.hlf.no/nasu. Temaeksempler: Forslag til europeiske retningslinjer for behandling av tinnitus – Hørselsfaglig etterutdanning for helsepersonell – APD.
- Deltakelse og presentasjon (En integrert hørselsomsorg) på etterutdanningskurset til ØNH-foreningens audiologiske utvalg (NOLF) på Sommarøy 30. august - 1. september.
- Representasjon på årsmøtet til Nordiska Audiologiske Sällskapet (NAS) årsmøte i Helsinki, 2.-3. september. Etter tidligere initiativ fra HLF vedtok NAS å be styret sitt om få frem en nordisk uttalelse om behovet for kvalitet på høreapparatområdet. Dette dokumentet er gjort tilgjengelig i referatet fra NASUs høstmøte: www.hlf.no/nasu, og gjort kjent for Helsedirektoratet.
- Levering av programinnspill til og deltakelse på HLF Briskebykonferansen 2020 om arbeidsliv, 24.-25. oktober i Asker.
- Deltakelse på etterutdanningskurset til audiopedagogene, audiografene og audioteknikerne på Gardermoen 7.-8. november. Representerte HLF på Norsk audiopedagogforenings årsmøte samme sted 7. november.
- Informasjonsmøte med allmennlegenes medisinförening ved deres nye leder Marthe Sophie Kvittum, 12. november i Oslo.
- Utvikling og tilgjengeliggjøring av www.hlf.no/taleaudiometri.

IKT arbeid og løsninger

Medlemssystem

Vi har i 2019 skiftet ut vårt medlemssystem. Den nye løsningen bygger rundt Microsoft Dynamics 365 (for sales) samt tilpassede økonomi- og rapporteringsrutiner for medlemmer og medlemskap. Det ble satt i produksjon første uken i juni 2019. Overgangen gikk forholdsvis smertefri, men det dukket opp utfordringer i forskjellige størrelse ved de forskjellige større øvelsene som tilbakeføring av kontingent, masseutmelding av ikke-betalende medlemmer og kjøring av hovedkontingenten. Alle disse problemene ble hurtig tatt tak i og rettet. For disse rutinene er vi godt forberedt og skodd for tilsvarende i det kommende året. Med medlemssystemet fikk vi på plass en ny portal som er tilpasset alle, fra det ordinære medlemmet til ledere i lag. Alle medlemmer kan logge seg inn på «Min side» og få en oversikt over sitt medlemskap, ev giveravtaler, kurs, lese lagets årsrapporter og regnskap. For lagenes del kan man sende epost og sms direkte fra portalen, samt administrere eget lag og styre. Meldinger og dokumenter fra HLF sentral, for eksempel tilbakebetaling av kontingent, er tilgjengelig for laget i portalen. I tillegg er det lagt ut en dokumentmodul som alle med et verv i HLF sentralt, regionalt eller lokalt har tilgang til.

Vi har merket oss at vi har noen utfordringer når det kommer til brukergrensesnittet i portalen, det er ikke nødvendigvis like intuitivt eller logisk for alle og enhver. Dette er noe vi vil arbeide med for å forbedre fortløpende. Det vil også bli rullet ut nye funksjoner i portalen i tiden som kommer.

Medlemssystemet har også en integrasjon mot nettsidene til HLF, hlf.no. Tillitsvalgte, fylkeskontakter, likepersoner og lag – både fylkes- og lokallag – oppdateres automatisk fra medlemssystemet hver kveld. Dersom et lag endrer styresammensetningen for eget lag selv via portalen, vil denne korrigeringen automatisk publiseres på lagets nettside på hlf.no.

ERP/regnskap

Mot slutten av året, startet vi å se på og vurdere nye løsninger for regnskap, lager og salg. Vi så etter et system som var klart for konsernregnskap, konsolidering, nettbutikk og mulig å integrere mot medlemssystemet. Valget falt på Visma.Net. Implementeringen skjer i første halvår med en oppstartsdato satt til 1.mai. Visjonen og målet er å få alle HLF-søstre over på den samme plattformen.

HØT-portal

HØT-portalen vi opprettet for HØT 2019 var en suksess og har blitt oppdatert til HØT 2020 – årets kampanjebrosjyre mangler da den ikke er ferdig utformet. Vi tilbyr de samme funksjonene og høster de samme fordelene som ved forrige kampanje. Det er lagt til en oversikt over aktivitet på fylkesnivå alle registrerte brukere kan se.

Annet

Som en konsekvens av at vi flytter en rekke tjenester ut i skyen, reduserer vi også vår egen serverpark tilsvarende.

HLF Sentralstyre og utvalg

HLFs sentralstyre er HLFs øverste myndighet mellom landsmøtene. Ved siden av utstrakt møtevirksomhet i 2019, arbeidet sentralstyret også utadrettet med representasjon og arbeid inn mot HLFs ledermøte HLFs Faglige hovedutvalg er sentralstyrets rådgivende organ og består av lederne for HLF utvalg. Hovedutvalget ledes av forbundets nestleder.

HLF Sentralstyret 2018 - 2022

Leder	Morten Buan, Oslo
Nestleder	Berit Brørby, Oppland
Medlem	Jan Joakimsen, Vestfold
	Grete Kristoffersen, Hedmark
	Kristen Lorentzen, Nordland
	Bjørn Tore Lunde, Vest-Agder
	Guro Markussen, Troms
	Glenn E. Storsletten, HLFUs representant
	Thorbjørn Andersen, ansattes representant
1.vara	Thorbjørn Kopperud, Østfold
2.vara	Åse Harstad, Oppland
3.vara	Teddy Kjendlie, Østfold
4.vara	Anne-Lise M. Tellnes, Møre og Romsdal
5.vara	Olav Sara Nikkinen, Finnmark

HLF Kontrollkomité 2019 - 2021

Leder	Åse Wrålsen, Nordland
Medlem	Jan Martin Hafskjold, Buskerud
Medlem	Björg Kampestuen-Berntzen, Oslo
Medlem	Tormod Karlsen, Telemark
Medlem	Synnøve S. Engen, Sogn og Fjordane
1. vara	Ole T. Rønning, Buskerud
2. vara	Johan Morland, Finnmark

HLF Foreldre og barn utvalg 2019 - 2021

Leder	Hans Petter Østreng, Akershus
Medlem	Lene Bergli, Nordland
Medlem	Carola Warnecke, Rogaland
Vara	Øyvind Aarud, Vestfold

HLF Arbeidslivsutvalg 2019 - 2021

Leder	Marianne Bråthen Geitz, Hedmark
Medlem	Katrine Einan, Oslo
Medlem	Kåre Valøy Dalhaug, Nordland
Vara	Elin-Kristin Bache, Hordaland

HLF Hørselsutvalget 2019 - 2021

Leder	Trond Sjøvoll, Hordaland
Medlem	Randi Asbjørnsen, Oppland
Medlem	Gro Wenche Rognlien, Østfold

HLF Tinnitusutvalg 2019 - 2021

Leder	Kjell Corneliussen, Troms
Medlem	Rita Slåbakk, Telemark
Medlem	Ulf Moland, Nordland (Trakk seg november 2019)
Vara	Knut Sørli (Styremedlem fra november 2019)

HLF Ménièreutvalg 2019 - 2021

Leder	Laila Meek, Møre og Romsdal
Medlem	Frank Millerjord, Finnmark
Medlem	May L. H. Leimbrock, Sør-Trøndelag
Vara	Aud Indseth, Troms

CI-utvalget 2019 - 2021

Leder	Kjell Solstad, Troms
Medlem	Marit Brenneng, Hedmark
Medlem	Sølvi Ingebrigtsen, Rogaland
Vara	Inger Høyvik, Buskerud

AD-HOC UTVALG

På landsmøtet 2018 ble det besluttet at en Ad-hoc gruppe som skal støtte (FBU), Foreldre- og barn utvalget i HLF, skal opprettes og være virksom i inneværende landsmøteperiode. Gruppen har ikke beslutningsmyndighet, men skal i kraft av sin kompetanse og erfaring bistå FBU i deres arbeid.

Mål: sikre at hørselshemmede barn og unge får rask og god oppfølging uansett hvor de bor. Utvalget skal ha fokus på:

- Oppdrag 1 – Statped – samhandling med PPT
 - o Et strømlinjeformet system uansett hvor man bor i landet
- Del-oppgave 2 – bistå forskningsprosjekt «Inkluderende strategier» i å være referansegruppe.
 - o En oppfølger av «Dokumentasjonsprosjektet» som ble sluttført våren 2018.

Representasjon

Brukermedvirkning 2019

Nasjonalt brukerråd, Statped:
Morten Buan Vara: Marit Skatvedt

Brukerråd Sørøst, Statped:
Hans-Petter Østreng

Brukerråd Midt, Statped:
Dag Otto Evensen Vara: Maren Ottem

Brukerråd Vest, Statped:
Victor Carlsen Vara: Odd Inge Vestbø

Brukerråd Nord, Statped:
Filip Mikkelsen Vara: Olav Aulborg

Fagråd hørsel, Statped:
Hans-Petter Østreng og Synøve Buan Vara: Marit Skatvedt

Helsedirektoratet:
Idar Hunstad

Helse Sør-Øst:
Knut Magne Ellingsen

www.hlf.no

side 21

Helse Nord:
Else Marie Isaksen
Olav Aulborg, 1. vara

Helse Vest:
Jostein Bildøy

Helse Førde:
Synnøve Solhaugen Engen

Oslo Universitetssykehus og prosjektet «Fremtidens sykehus»:
Odd Eskildsen

Nasjonal behandlingstjeneste for hørsel og psykisk helse
Eva Irene Pollen Eikeland. Vara: Teddy Kjendlie

Sykehusapotekene HF:
Berit Gallefoss Denstad

NAV hjelpemidler og tilrettelegging:
Jan Joakimsen

NAV Utviklingsforum tolk:
Jan Joakimsen
Merete J. Orholm

Nav billedtolketjenesten:
Jan Joakimsen

Flygruppa (Avinor/Samferdselsdepartementet):
Thorbjørn Kopperud

Toggruppa (Jernbanedirektoratet/Samferdselsdepartementet):
Simon Bringeland

NRK:
Sindre Falk

Signo Conrad Svendsen senter:
Knut Magne Ellingsen.

Sekretariatet

Ansatte i HLFs sekretariat
Generalsekretær Henrik Peersen (Oppstart 18. februar 2019)
Administrasjonsleder Inger Marie Tørnquist
Organisasjonssjef Roar Råken (Fungerende Generalsekretær til 17. februar 2019)
Politisk Sjef Merete J. Orholm
ØK./markedsleder Lene Langtangen Fjeldaas
Fagsjef marked Ellen Sagen

www.hlf.no
side 22

IKT ansvarlig Thomas Langangen Nilsen
Fagsjef Hørsel Steinar Birkeland
Kommunikasjonssjef Anja Hegg
Seniorkonsulent Steinar Antonsen
Organisasjonsrådgiver Jorunn Fredheim
Seniorrådgiver Nina Ekjord Øyen
Organisasjonsrådgiver Kim Andreas Stensnes
Organisasjonsrådgiver Nina Unn Øieren
Seniorrådgiver rådgiver Marit Skatvedt
Seniorrådgiver Marte Oppedal Vale
Interessepolitisk rådgiver Hildegunn Fallang (perm fra 20.august 2018)
Interessepolitisk rådgiver Niklas Didrik Hellum (vikariat fra 17.september 2018)
Markedsrådgiver Christopher Lyngaas (sluttet 01.02.2019)
Markedsrådgiver Anne Gro Årtun (startet 01.04.2019)
Markedsrådgiver Tonje Getz Taraldsen (Permisjon fra 24.06.2019)
Markedsrådgiver Stine Rygh (Vikar fra 01.04.2019)
Redaktør Tor Slette Johansen
Kommunikasjonsrådgiver/Journalist Bjørg Engdahl
Økonomikonsulent Tanja Degnes (permisjon til 22.04.2019)
Regnskapsmedarbeider Nina Dahl (Vikar til 01.05.2019)
Kontormedarbeider Lene Strømstad
Kontormedarbeider Huma Basharat (permisjon til 06.08.2019)
CRM konsulent Thorbjørn Andersen
Resepsjonsmedarbeider Birgitte Foss
Resepsjonsmedarbeider Helene Tollefsen
HLFU konsulent Lasse Riser Bøtun
HLFU konsulent Malini Breivega

Arbeidsmiljøutvalgets rapport (AMU)

AMU ble formelt opprettet 9. oktober 2018, og har i 2019 bestått av:

- Verneombud Marte Oppedal Vale
- Representant for Handel og Kontor, Kim Andreas Stensnes,
- Representant for Lederne, Nina Ekjord Øyen
- Representanter fra ledelsen, generalsekretær Henrik Peersen og administrasjonsleder Inger Marie Tørnquist

Det ble i 2019 avholdt 6 møter ledet av generalsekretær, som gjennom året også har hatt sekretærfunksjon.

I forbindelse med opprettelse har AMU av naturlige årsaker jobbet med å strukturere sitt arbeid og gjøre dette kjent for alle ansatte. Det er utarbeidet mandat, sakskart og rutiner for AMU-arbeidet, der et sentralt mål har vært å sikre at arbeidet er forståelig og synlig for alle ansatte. AMU har gjennom året i hovedsak vært involvert i arbeidsmiljørelaterte saker der det har vært gitt råd til ledelsen. Sentrale saker har vært oppfølging av medarbeiderundersøkelse og tilhørende tiltak, program for internseminar, ferdigstillelse av kompetanseplan og hørselsfaglig opplæring for ansatte. Det har også vært jobbet med møblering for utbedring av fellesareal. AMU har videre gitt tilbakemelding på at HLFU har gode rutiner for fortløpende å ta tak i helse og sikkerhetsrelaterte saker som eventuelt meldes inn.

Økonomi

HLF rapporterer etter regnskapsloven og god regnskapsskikk for ideelle organisasjoner. Det er utarbeidet et konsernregnskap med datterselskap, HLF Briskeby kompetansesenter AS som igjen har tre heleide døtre, Briskeby videregående skole AS, HLF Briskeby Rehabilitering og Utadrettede tjenester AS og HLF Briskeby Forskning og Utvikling AS. Det er ikke inntrådt forhold etter regnskapsårets utgang som er av betydning ved bedømmelse av HLFs økonomiske situasjon. Årsoppgjøret gir et riktig bilde av forbundets og konsernets stilling pr 31.12.2018. Årsoppgjøret er satt opp under forutsetning av fortsatt drift.

HLFs og konsernets finansielle risiko anses som liten. HLF og konsernet har en samlet ekstern gjeld til kredittinstitusjon på kr 8.150.000,-. HLF og konsernet har en solid formålskapital og stabile inntekter gjennom offentlige tilskudd og medlemstilskudd til å møte sine løpende forpliktelser. HLF og konsernet har plassert kr 41.218.608,- i finansielle instrumenter med en lav risikoprofil.

Årsregnskapet for HLF viser et overskudd på kr 5.940.102,-.

Kr 1.671.238 er belastet regnskapet, men gjennom disponeringer skal belastes henholdsvis HLF Organisasjonsfond med kr 371.238,- og kr 1.300.000,- skal belastes annen formålskapital med selvpålagte restriksjoner.

Det foreslås avsatt til formålskapital med selvpålagte restriksjoner, kr 7.100.000 og at det avsettes HLF Organisasjonsfond, kr 500.000 og 11.340,- til annen formålskapital.

Disponering av aktivitetsresultatet:	
Overført fra formålskapital m selvpålagte restriksjoner:	
HLFs Organisasjonsfond	371 238
Sentralstyrets studietur	300 000
Inventar 5. etasje	250 000
Samfunnsøk undersøkelse av kost/nytte på h. app. området	400 000
Hvert øre teller (film)	150 000
Nye utvalg	200 000
Avsatt til formålskapital m selvpålagte restriksjoner:	
Landsmøte 2021	400 000
Markeds-/kommunikasjonsatsing	3 000 000
Dokumentasjonsprosjekter, politikk	500 000
Briskeby VGS	250 000
HLFs Organisasjonsfond	500 000
Kurs forebygging barnehage/skole	150 000
Universell Utforming AS	2 000 000
Hørseltekniisk utstyr Brynsveien	300 000
Landsdekkende Hørseleskonferanse i regi av HLF Briskeby	500 000
Annen formålskapital	11 340
Sum aktivitetsresultat	5 940 102

Konsernregnskapet viser et overskudd på kr 5.175.229,-

Morselskapet er lokalisert i Oslo og har 30 ansatte i 26,5 årsverk pr 31.12.2019. Antall ansatte og medlemmer i sentralstyret er totalt 39 personer – 24 kvinner og 14 menn. I henhold til gjeldende lover og forskrifter fører virksomheten oversikt over sykefraværet blant de ansatte. Sykefraværet i 2019 er totalt 7,52% fordelt på 30 personer.

Datterselskapet, HLF Briskeby kompetansesenter AS med sine tre datterselskaper (HLF Briskeby – rehabilitering og utadrettede tjenester AS, Briskeby videregående skole AS og HLF Briskeby Forskning og Utvikling AS) er lokalisert i Lier. HLF Briskeby kompetansesenter AS med sine tre datterselskaper, hadde ved utgangen av 2018, 72 ansatte fordelt på 50,3 årsverk. Av disse så var 46 ansatte fordelt på 30,2 årsverk, ansatt ved Briskeby videregående skole as. Sykefraværet var 7,52 i 2019 mot 4,55% i 2018. Det har ikke vært registrert personskader ved HLF eller HLF Briskeby kompetansesenter med sine tre datterselskaper i 2019

Konsernet har godt arbeidsmiljø og en god fordeling mellom kvinner/menn og ser det ikke nødvendig med likestillingstiltak.

Konsernets drift påvirker ikke det ytre miljø. Forskning og utvikling forestår i eget datterselskap, HLF Briskeby Forskning og Utvikling AS, med midler tilført fra morselskapet og prosjektmidler fra Stiftelsen DAM. Det er kostnadsført kr 656.021,- som er knyttet opp mot to prosjekter. I tillegg er det opprettet et FoU-fond i morselskapet på kr 5.006.211,- med egne statutter.

Oslo, 06. mars 2020

Morten Buan
Styreleder

Berit Brørby
Nestleder

Guro Markussen
Styremedlem

Jan Joakimsen
Styremedlem

For
1/10 Bjørn Kopperud
Grete Kristoffersen vara
Styremedlem

Bjørn-Tore Lunde
Styremedlem

Kristen Lorentzen
Styremedlem

Glenn E. Storsletten
Styreleder HLFU

Thorbjørn Andersen
Ansattes representant

Henrik Peersen
Generalsekretær

NITSCHKE

NITSCHKE AS
Vollsveien 17B
Postboks 353, 1328 Lysaker
Telefon: +47 67 10 77 00
E-post: post@nitschke.no
Foretaksregisteret, NO 914 658 314 MVA
Medlemmer av Den norske Revisorforening
Independent member of BKR International
www.nitschke.no

Til landsmøtet i HLF (Hørselshemmedes Landsforbund)

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for HLF (Hørselshemmedes Landsforbund) som viser et positivt aktivitetsresultat på NOK 5.940.102 og et overskudd for konsernregnskapet på NOK 5.175.229, og etter vår mening:

- er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter
- gir aktivitetsregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til HLF (Hørselshemmedes Landsforbund) per 31. desember 2019 og av forbundets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.
- gir konsernregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til konsernet HLF (Hørselshemmedes Landsforbund) per 31. desember 2019 og av konsernets resultater og kontantstrømmer for det avsluttede regnskapsåret i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Årsregnskapet består av:

- forbundsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2019, aktivitetsregnskap og kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og
- konsernregnskapet som består av balanse per 31. desember 2019 resultatregnskap og kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av forbundet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

NITSCHKE

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av årsberetningen, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Sentralstyret og generalsekretær (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettvisende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til forbundets og konsernets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:
<https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Uttalelse om øvrige lovmessige krav for HLF (Hørselshemmedes Landsforbund)

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av aktivitetsresultatet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell

NITSCHKE

informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av forbundets regnskapsopplysninger i samsvar med lov, forskrift og god bokføringskikk i Norge.

Lysaker, 6. mars 2020

NITSCHKE AS

Hans Hagen

Statsautorisert revisor